

GENERÁLNY ŠTÁB OZBROJENÝCH SÍL SLOVENSKEJ REPUBLIKY

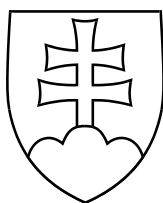

Schvaľujem.

Náčelník Generálneho štábu
ozbrojených síl Slovenskej republiky
generál Ing. Ľubomír BULÍK, CSc.

Bratislava

2012

VOJENSKÝ PREDPIS

**Ženijný prieskum
a ženijná podpora spravodajstva**

Žen-2-3

Záznamy o změně a doplnění vojenského předpisu:

- 1.....
- 2.....
- 3.....

PRVÁ HLAVA ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Čl.1

Predmet vojenského predpisu

(1) Vojenský predpis obsahuje:

- a) zásady organizácie a vykonávania ženijného prieskumu v pozemných silách ako dôležitej súčasti ženijnej bojovej podpory,
- b) organizáciu, plánovanie, dokumentáciu a riadenie ženijného prieskumu,
- c) zásady prieskumu, sledovania a spravodajstva pri vedení bojovej činnosti jednotkami pozemných síl,
- d) zloženie ženijných prieskumných orgánov vyčleňovaných pre ženijnú podporu jednotiek pozemných síl,
- e) rozsah plnenia úloh orgánov ženijného prieskumu pri všetkých druhoch aktivít (ofenzívnych, defenzívnych, stabilizačných a umožňujúcich).

(2) Vojenský predpis je určený pre veliteľov a príslušníkov:

- a) ženijných útvarov a ženijných vojenských jednotiek ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „Ozbrojené sily“)¹⁾ a ich zamestnancov,²⁾ veliteľov a štábov ženijných vojenských útvarov ozbrojených síl, ktorí sa podieľajú na plánovaní, organizácii a riadení odbornej prípravy ženijných vojenských útvarov a jednotiek (ďalej len „ženijných útvarov a jednotiek“),
- b) veliteľov vševojskových zväzkov a útvarov, ktorí majú v podriadenosti ženijné jednotky,
- c) veliteľstiev ozbrojených síl a generálneho štábu ozbrojených síl (ďalej len „generálny štáb“).

---

¹⁾ Zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 253/2007 Z. z.

²⁾ Napríklad zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon číslo.311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Čl.2 Základné pojmy

Na účely tohto vojenského predpisu majú pojmy tento význam:

- a) aktivnosť ženijného prieskumu je vytrvale úsilie veliteľov a štábov organizujúcich ženijný prieskum a jednotiek (orgánov) vykonávajúcich prieskum, získať správy za akýchkoľvek podmienok všetkými možnými spôsobmi,
- b) bojové informácie sú rýchlo sa meniace údaje, ktoré získali jednotky v priebehu bojovej činnosti a ktoré môžu byť okamžite využité v boji alebo v rámci vyhodnotenia situácie. Dôležité informácie sú spravidla súčasne uvádzané v spravodajských hláseniach,
- c) bojová prieskumná skupina je pozemná jednotka taktického stupňa vyčlenená z hlavných síl na samostatnú bojovú činnosť, určená v prípade potreby na ochranu čela, bokov alebo tyla hlavných síl počas boja,
- d) cieľavedomosť ženijného prieskumu je prísna podriadenosť prieskumných opatrení zámeru boja, sústredenie úsilia na najdôležitejšie smery a zabezpečenie splnenia úloh ženijnej podpory,
- e) hodnovernosť ženijného prieskumu je získavanie prieskumových správ plne zodpovedajúcich skutočnej situácii,
- f) maskovanie je činnosť vojenských jednotiek, ktoré využívajú prírodné alebo umelé prostriedky slúžiace na skrytie, zastieranie, utajenie alebo predstieranie určitej činnosti na bojisku,
- g) mobilita je vlastnosť alebo schopnosť vojenských jednotiek, ktorá im umožňuje premiestňovať sa z jedného miesta na druhé tak, aby si vytvorili výhodné podmienky na splnenie bojových úloh,
- h) operácia je vojenská akcia alebo uskutočnenie taktickej, zložkovej, výcvikovej alebo administratívnej vojenskej bojovej úlohy, proces vedenia boja, vrátane presunov, zásobovania, útoku, obrany a manévrov, na dosiahnutie zámerov bitky alebo ťaženia,
- i) prieskum je bojová úloha vykonávaná vizuálnym pozorovaním alebo s použitím iných detekčných metód na získavanie informácií o jednotkách, prostriedkoch a činnosti nepriateľa, alebo na zabezpečenie údajov o meteorologických, hydrologických alebo geografických charakteristikách určitého priestoru,
- j) prieskumník je osoba (jednotlivec), ktorá vykonáva prieskum za účelom zhromažďovania informácií o hrozbách, teréne a poveternostných pomeroch,
- k) samostatná prieskumná skupina je jednotka pozemných síl používaná na získanie taktických informácií pokiaľ možno tak, aby nepriateľ o tom nevedel. Je to účelovo vytvorená jednotka, ktorá sa vysielala od prieskumných jednotiek pred, počas vedenia boja, počas pochodu a rozmiestnenia mimo priestoru boja.
- l) včasnosť a operatívnosť ženijného prieskumu sú zásady pre získavanie a odovzdávanie potrebných ženijných prieskumných správ veliteľom, štábom

- a jednotkám v stanovených lehotách, v ich rýchlej analýze a vyhodnotení pre okamžité využitie pri rozhodovaní, organizácii a riadení ženijnej podpory,
- m) ženijné spravodajské informácie sú výsledný produkt údajov, získaný spracovaním informácií o ženijných operáciách nepriateľa a jeho zdrojoch, podmienkach prostredia, vojenskej geografii a teréne, ktoré vyžaduje veliteľ na plánovanie bojových operácií,
  - n) ženijný prieskum je neoddeliteľnou súčasťou prieskumu. Od jeho výsledkov závisí úroveň a reálnosť ženinej podpory jednotiek v boji, pri presunoch a rozmiestnení jednotiek mimo boja.

D R U H Á   H L A V A

VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Čl.3

Požiadavky na ženijný prieskum

(1) Prieskum (Reconnaissance) je základom zhromažďovania informácií a je vykonávaný pred, počas a po operácií, poskytuje informácie používané v procese spravodajskej prípravy bojiska (Intelligence Preparation of the Battlespace - IPB), ako aj veliteľmi za účelom formulovať, overiť alebo zmeniť vlastné varianty činnosti. Prieskum je rozhodujúci pre obsadenie priestorov sústredenia, ochranu síl a udržiavanie bojových schopností. Každá prieskumná jednotka má presne určené úlohy na podporu zámeru manévru veliteľa. Využíva náležitý pohyb a prieskumnú techniku, používa pozorovacie stanovištia a má vypracované vlastné stále operačné postupy (SOP).

(2) Každá bojová jednotka, jednotka bojovej podpory a jednotka bojového zabezpečenia má povinnosť poskytovať informácie o teréne, civilných aktivitách a zložení nepriateľa bez ohľadu na jej umiestnení na bojisku a plnení základných úloh. Aj keď všetky jednotky pozemných síl vykonávajú prieskum, na plnenie úloh prieskumu sú špeciálne vycvičené prieskumné sily od bojových jednotiek a jednotiek bojovej podpory. Súčasťou vykonávaného prieskumu jednotiek bojovej podpory je aj ženijný prieskum (Engineer Reconnaissance - ERECCE) a vyznačuje sa nepretržitosťou v rámci operácie. Ženijné prieskumné jednotky zhromažďujú informácie o teréne, nakoľko terén ovplyvňuje presuny nepriateľa a vlastných jednotiek.

(3) Mnoho ženijných úloh v príprave a v priebehu operácie vyžaduje skladové zásoby a prostriedky, ktoré sa permanentne nedržia u jednotiek a ich pridelenie vrátane personálu je dôležité pre úspešné a rýchle dokončenie ženijných prác. Preto je ženijný prieskum kľúčovou činnosťou pre získanie presných

informácií a dostatočného časového priestoru s cieľom podrobne zmapovať dostupné zdroje v priestore operácie a tieto pružne využiť v prospech bojujúcich jednotiek.

(4) Hlavnou úlohou ženijného prieskumu je zabezpečiť taktickým a ženijným veliteľom včasné a presné ženijné informácie o operačnom prostredí a o ženijných aktivitách a zámeroch nepriateľa. Je nevyhnutné, aby bol ženijný veliteľ neustále s taktickým veliteľom pri rozhodujúcich úlohách rekognoskácie, čím sa zabezpečí včasné identifikovanie všetkých ženijných aspektov ovplyvňujúcich operáciu. Zloženie ženijného prieskumu bude závisieť od charakteru úlohy, ale nikdy sa nesmie podceniť otázka jeho ochrany.

(5) Ženijný prieskum musí byť riadený veliteľom, ktorý stanoví požiadavky na rozhodujúce (kritické) informácie (Commanders Critical Information Requirements - CCIR), požiadavky na privátne informácie a požiadavky na ostatné informácie. Musí byť centrálné koordinovaný, bežne sa vykonáva v rámci uceleného (vševojskového) prieskumu, vyžaduje špeciálny výcvik a jeho výsledky musia byť prístupné pre všetkých.

Čl.4 **Ženijná podpora spravodajstva**

(1) Spravodajstvo je pomenovanie činnosti, ktorej výsledkom je spracovanie informácií týkajúcich sa cudzích štátov, nepriateľských síl alebo prvkov a priestorov aktuálnej alebo potencionálnej bojovej činnosti.

(2) Spravodajská činnosť sa vykonáva nepretržite pred plánovaním operácie, počas prípravy, ako aj v rámci jej priebehu. Hlavným poslaním plánovania a vykonávania spravodajskej činnosti je spravodajská podpora rozhodovacieho procesu veliteľa. Celý proces plánovania a riadenia spravodajskej činnosti je riadený z úrovne generálneho štábu - spoločného spravodajského centra.

(3) Prieskumom sa identifikujú charakteristické vlastnosti terénu, prekážky (obmedzenia) pre presuny vlastných síl a síl nepriateľa, usporiadanie nepriateľských síl a civilného obyvateľstva, ktoré veliteľ môže operatívne (rýchlo) využiť pre manéver svojich síl. Prieskum je rozhodujúci pre obsadenie priestorov sústredenia, ochranu síl a udržiavanie bojových schopností.

(4) Ženijný prieskum produkuje informácie, ktoré sa týkajú činnosti ženijných jednotiek a prostriedkov nepriateľa, vojensko-geografických informácií a prostredí v teréne. Informácie získané ženijným prieskumom sú zhromažďované

a hlásené ženijnou prieskumnou jednotkou do brigádneho systému zhromažďovania – spravodajstvo, sledovanie, zisťovanie cieľov a prieskum (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance - ISTAR).

(5) Ženijný prieskum tvorí neodmysliteľnú časť spravodajskej prípravy bojiska a je využívaný veliteľmi ženijných jednotiek a ženijnými silami na:

- a) poskytovanie odporúčaní veliteľovi a zodpovedajúcemu personálu ohľadom vplyvu terénu a počasia na mobilitu vlastných síl a síl nepriateľa,
- b) poskytovanie odporúčaní veliteľov ohľadom použitia vlastných ženijných síl a prostriedkov,
- c) poskytovanie odpovedí na informačné požiadavky, ktoré sa týkajú ženijnej činnosti nepriateľa v teréne, ktoré môžu naznačiť jeho zámer a doplnenie informácií do zobrazenia všeobecnej situácie a jej možný vývoj,
- d) odhady možného rozsahu vplyvu nepriateľských prostriedkov na plnenie úloh podľa plánu a návrh metód na obmedzenie týchto hrozieb.

(6) V rámci spravodajského cyklu sú realizované aktivity na spracovanie všetkých informácií, ktoré sú k dispozícii, rozlíšenie dôležitého od nepodstatného, pátranie po novom, neznámom, zavŕšenie spravodajskej činnosti konečným spracovaním spravodajského produktu a jeho distribúciou. V rámci tohto procesu sa informácie získavajú, zhromažďujú a spracúvajú do formy spravodajskej informácie, spravodajského hlásenia (Intelligence Report - INTREP) a poskytujú sa k dispozícii jednotlivým užívateľom. Ženijné spravodajské informácie sú jedným z prvkov celkového spravodajského systému. Môžu byť ako produkt alebo proces, ktorý podporuje nasledujúce úlohy:

- a) plánovanie síl, navrhovanie optimálnych ženijných štruktúr,
- b) spravodajská príprava bojiska, prehodnotiť jeho terénne aspekty,
- c) pochopenie situácie, vytvorenie celkového obrazu o teréne a spôsobilostiach nepriateľa,
- d) proces spoločného určovania cieľov, ženijné spravodajské informácie sa môžu podieľať na výbere cieľov, zámerných bodov a odhadom škôd vzniknutých bojovou činnosťou,
- e) ochrana síl, ohodnotenie využitia terénu nepriateľom a navrhovanie opatrení proti potencionálnym nepriateľským aktivitám.

T R E T I A H L A V A

ORGANIZÁCIA ŽENIJNÉHO PRIESKUMU A JEHO PLÁNOVANIE

Čl.5

Cieľ a úlohy ženijného prieskumu

(1) Cieľom ženijného prieskumu je získať prieskumné údaje o nepriateľských ženijných opatreniach a teréne v priestore boja (predpokladanej činnosti) nutné pre veliteľov na prípravu rozhodnutí a na organizáciu ženijnej podpory útvarov a jednotiek,

(2) Medzi úlohy ženijného prieskumu patrí:...

- a) potvrdenie analýzy terénu v prospech spravodajskej prípravy bojiska,
- b) prieskum ciest,
- c) potvrdenie alebo získanie nových informácií a možnosti presunov v teréne mimo ciest, jeho dopravnej kapacity a priechodnosti,
- d) prieskum prírodných prekážok a vlastných a nepriateľských zátarasách,
- e) zistiť všetko o rozmiestnení, veľkosti zoskupenia, presunoch a postupe ženijných jednotiek nepriateľa,
- f) podporu predsunutému letectvu,
- g) zistenie stavu infraštruktúry, zariadení a rozmiestnení zdrojov,
- h) maskovacie a ochranné vlastnosti terénu,
- i) zistenie nevybuchnutej munície (Unexploded Explosive Ordnance - UXO),
- j) získanie informácií o škodách vzniknutých následkom bojovej činnosti,
- k) styčné a eskortné úlohy,
- l) podpora iným ženijným úlohám napr. ničenie v menšom rozsahu.

(3) Spôsoby vykonávania ženijného prieskumu sú:

- a) pozorovanie,
- b) načúvanie,
- c) pozemné a vzdušné fotografovanie,
- d) priama prehliadka,
- e) výpad.

(4) Ženijné prieskumové údaje sa získavajú tiež vyhodnocovaním ukoristených bojových a iných dokumentov, fotografií a vzoriek ženijnej techniky a materiálu. Dôležitými zdrojmi ženijných prieskumných správ sú informácie a správy od nadriadeného štábu, od ostatných druhov prieskumu a výsledkov štúdia rôznych vojensko - geografických dokumentov.

Čl.6 Orgány ženijného prieskumu

(1) Ženijný prieskum uskutočňujú jednotky ženijného útvaru (roty) samostatne alebo v zostave vojskového prieskumu.

(2) Prieskumnými orgánmi ženijného prieskumu sú:
a) ženijná pozorovacia hliadka (ŽPoH),
b) ženijná prieskumná hliadka (ŽPsH).

(3) **Ženijná pozorovacia hliadka** (Engineer Surveillance Patrol) je vyčleňovaná s cieľom zistiť pozorovaním činnosť opatrení nepriateľa v priestore zodpovednosti jednotiek. Pozorovanie sa vedie zo ženijných pozorovacích stanovišť (okopy, zákopy, porasty a iné objekty) pomocou prostriedkov pre pozorovanie a spojovacími prostriedkami. Okrem toho sa pozorovanie vykonáva aj z vrtuľníkov a posádok ženijnej techniky. Ak je priaznivá situácia, vedie sa prieskum pozorovaním v spojení s priamou prehliadkou terénu a objektov.

(4) Ženijná pozorovacia hliadka je zložená z dvoch až troch ženistov. Je vybavená prostriedkami pre nočné videnie ~~pre-pozorovanie~~, mapou, buzolou prípadne GPS a spojovacími prostriedkami. Hliadke sa určujú nutné údaje o nepriateľovi a o vlastných jednotkách, miesto pozorovacieho stanovišťa, orientačné body, objekt (pásmo pozorovania), na čo sa má zamerať pozornosť, čas a spôsob predloženia hlásenia a varovné signály. Výsledky pozorovania sa zapisujú do denníka pozorovania a zakresľujú sa do mapy. Úlohy pre pozorovanie v noci sú podobné ako vo dne, určujú sa však do menšej hĺbky. Chod služby v noci je podobný ako cez deň.

(5) Činnosť hliadky riadi určený veliteľ, ktorý v stanovenom čase hlási výsledky pozorovania veliteľovi, ktorý hliadku vyslal. O najdôležitejších výsledkoch prieskumu informuje veliteľ hliadky bezprostredne veliteľovi ženijného práporu (roty) v priestore zodpovednosti, v ktorom sa pozorovanie uskutočňuje a veliteľovi, ktorý hliadku vyslal.

(6) **Ženijná prieskumná hliadka** (Engineer Reconnaissance Patrol) určená do prieskumných orgánov **bri-gády** sa pripravuje na plnenie úloh a plní úlohy v zostave samostatných **prieskum-ných** hliadok. Do priestoru činnosti sa prepravuje v zostave prieskumných orgánov brigády, prieskumnú činnosť vykonáva pod jej ochranou alebo po krátku dobu aj samostatne. Získava správy ženijného charakteru o nepriateľovi a teréne pred predným okrajom, na bokoch a hĺbke bojovej zostavy nepriateľa.

(7) Pri prieskume ženijných opatrení nepriateľa, vodných prekážok, terénu a priestorov plní ženijná prieskumná hliadka úlohu na určenom smere postupu metódou postupného plnenia úloh od objektu (priestoru) k objektu (priestoru) v úzkej súčinnosti s prieskumnými orgánmi brigády - bojovou prieskumnou skupinou.

(8) Ženijná prieskumná hliadka vyčlenená zo ženijnej rotý brigády ako orgán ženijného prieskumu brigády plní úlohy v zostave vlastných vojsk a podľa úlohy, ktorú obdržala zisťuje:

- a) vodné a iné prekážky a možnosti ich prekonania,
- b) stav ciest, mostov a ostatných prepravísk,
- c) ochranné a maskovacie vlastnosti terénu,
- d) miesta výskytu vodných zdrojov a ich stav, výskyt miestneho stavebného materiálu a prostriedkov,
- e) výbušné a nevýbušné zátarasý a opevňovacie objekty ako aj nutné ženijné opatrenia,
- f) údaje pre zatarasovanie a ničenie,
- g) iné údaje pre plnenie úloh ženijnej podpory.

Ženijná prieskumná hliadka môže plniť úlohy pešo, na vozidle, ženijnom prieskumnom vozidle, obrnenom transportéry, prípadne vrtuľníku.

Čl.7

Ženijný prieskum podľa cieľov a úloh

(1) **Povrchný ženijný prieskum** sa organizuje a vykonáva s cieľom získať údaje o ženijných opatreniach nepriateľa a o teréne, potrebné na prípravu rozhodnutia taktického veliteľa a na organizáciu ženijnej podpory. Vykonáva sa predovšetkým silami ženijných jednotiek. Prieskumové správy získané povrchným ženijným prieskumom sa v súlade s cieľmi a úlohami ženijnej podpory spresňujú podrobným ženijným prieskumom.

(2) **Podrobný ženijný prieskum** sa organizuje a vykonáva sa s cieľom spresniť správy získané povrchným ženijným prieskumom a získať všetky potrebné správy (údaje) nutné pre splnenie konkrétnej úlohy ženijnej podpory. Úlohy podrobného ženijného prieskumu plnia ženijné prieskumné jednotky, ostatné ženijné jednotky a jednotky ostatných útvarov bezprostredne pred splnením konkrétnej úlohy ženijnej podpory. Obsah úloh podrobného ženijného prieskumu, vyčlenenie síl a prostriedkov pre jeho plnenie bude závisieť od zložitosti a náročnosti úlohy, ktorá má byť splnená.

(3) Výsledky ženijného prieskumu spracovávajú velitelia prieskumných orgánov formou prieskumných hlásení. Obsah hlásenia závisí od úlohy a od druhu prieskumu.

Čl.8

Sily na vykonávanie prieskumu

(1) Všeobecne rozoznávame získavanie informácií pozorovaním človekom a technickými prostriedkami (senzormi). Zdrojom informácií sú všetky prieskumné orgány, prostriedky vykonávajúce prieskum a sledovanie. Pozemný prieskum a sledovanie vykonávajú osoby (jednotlivci) alebo skupiny (hliadky) na vozidlách alebo pešo (mimo vozidiel). Neoddeliteľnou súčasťou pozemného prieskumu je aj ženijný prieskum.

(2) **Ženista prieskumník** musí mať vysoké morálne vlastnosti, musí byť telesne zdatný a vytrvalý. Vykonáva prieskum za účelom zhromažďovania ženijných informácií o hrozbách, teréne a poveternostných pomeroch. Úlohy plní samostatne alebo v zostave jednotky (hliadky, skupiny). Prieskum sa vykonáva na vozidle alebo pešo pri potrebe podrobných ženijných informácií. Je povinný:

- a) ovládať spôsoby dokonalého maskovania a nepozorovaného priblíženia sa k nepriateľovi alebo objektu prieskumu,
- b) vedieť zisťovať ženijné prieskumové údaje o nepriateľovi a teréne,
- c) poznať nepriateľský výstroj, zapamätať si rozlišovacie znaky na technike nepriateľa,
- d) vedieť hodnotiť objekty prieskumu (mosty, vodné prekážky, výbušné a nevýbušné zátarasy) a len na základe ich pozorovania,
- e) mimoriadne dobre ovládať prácu s trhavinami,
- f) poznať a vedieť používať prostriedky ženijného prieskumu,
- g) poznať zásady plnenia všetkých ženijných opatrení,
- h) vedieť sa správne a rýchlo orientovať v teréne, plniť úlohy samostatne aj keď je dlhodobo odlúčený od svojej jednotky,
- i) správne pozorovať, počúvať a hlásiť čo videl, podľa znakov a vonkajších príznakov zistiť možného nepriateľa a charakter jeho činnosti,
- j) vedieť využívať ochranné vlastnosti terénu a objektov proti účinkom zbraní hromadného ničenia,
- k) vedieť prakticky používať spojovacie prostriedky a infraprístroje,
- l) vedieť zahľadzovať stopy po vlastnej činnosti,
- m) poznať zásady sebazáchovy a ovládať spôsoby poskytovania prvej pomoci.

(3) **Ženista prieskumník – poddôstojník** musí mať všetky vlastnosti prieskumníka a musí výborne ovládať jeho povinnosti. Okrem toho je povinný:

- a) poznať svojich podriadených,
- b) byť v plnení ženijných odborných úloh na takej úrovni, aby vedel správne posudzovať a navrhovať výhodnejšie spôsoby ich plnenia,
- c) vedieť správne organizovať prieskum terénu a terénnych predmetov,
- d) vedieť aj v zložitej situácii zabezpečiť úspešné splnenie úloh,
- e) vedieť používať dohovorené signály na začatie strelby zbraní, ktoré ho podporujú,
- f) vedieť kresliť náčrty so ženijnými opatreniami a bojovými prostriedkami nepriateľa,
- g) vedieť organizovať a riadiť prieskumnú činnosť družstva,
- h) kontrolovať získané správy od podriadených a na ich základe zostavovať správne prieskumové hlásenia a včas ich odovzdať podľa nariadenia.

(4) Dôstojník (práporčík alebo poddôstojník) – veliteľ ženijnej prieskumnej jednotky musí mať potrebné teoretické a praktické vedomosti a skúsenosti v ženijnom prieskume, musí vedieť dobre organizovať a plniť úlohy ženijnej podpory. Je povinný:

- a) dôkladne poznať svojich podriadených a správne využívať ich schopnosti pri plnení úloh ženijného prieskumu,
- b) vychovávať podriadených a cvičiť ich tak, aby si dokonale osvojili vedomosti, zásady a spôsoby plnenia úloh ženijnej podpory,
- c) vedieť šikovne využívať a organizovať svojou jednotkou prieskumovú činnosť,
- d) vedieť zo ženijného hľadiska vyhodnocovať úmysly nepriateľa,
- e) poznať organizáciu, materiálne a technické vybavenie a možnosti ženijných jednotiek ostatných armád,
- f) vyhodnocovať prieskumové údaje a okamžite ich odovzdať tomu, kto prieskum nariadil,
- g) byť osobne tam, kde jeho vojaci plnia najdôležitejšie úlohy,
- h) vedieť získavať a vyhodnocovať potrebné informácie z máp, leteckých snímok a iných dostupných materiálov,
- i) vedieť aspoň jeden cudzí jazyk,
- j) vedieť rýchlo organizovať a riadiť ženijný prieskum v zložitých situáciách s použitím najmodernejšej techniky.

(5) Veliteľ ženijnej prieskumnej jednotky, hliadky (skupiny) nesmie začať plniť úlohu, pokiaľ neskontroluje, či jeho podriadený poznajú úlohu a či je technika a materiál v dobrom stave. Rozkaz na návrat nesmie vydať ani vtedy, keď má ranených alebo mŕtvych príslušníkov jednotky. Úloha musí byť vždy splnená a až potom sa jednotka vracia do zostavy, z ktorej bola vyčlenená.

(6) Povinnosti veliteľov a príslušníkov iných ženijných jednotiek organizovaných pre ženijný prieskum (pontónové, zatarasovacie a ďalšie) sú podobné ako pri ženijných prieskumných jednotkách. Obsah a rozsah musí zodpovedať stanovenej úlohe ženijného prieskumu. Pre velenie týmto prieskumných jednotkám sa vyberajú najlepší velitelia.

(7) Príprava ženijných jednotiek (družstiev) rôznych odborností okrem ženijných prieskumných jednotiek, sa zameriava na plnenie úloh ženijného prieskumu podľa bojového predurčenia jednotky. Obsahom prípravy musia byť také úlohy ženijného prieskumu, ktoré zabezpečujú splnenie úloh ženijnej podpory ženijnou jednotkou, skupinou alebo oddielom.

(8) Ženista prieskumník musí byť pri svojej činnosti smelý, mimoriadne odvážny, rozhodný, iniciatívny, samostatný, bdely a ostrážitý.

(9) Dôstojníci (práporčíci, poddôstojníci) velitelia ženijných prieskumných jednotiek musia byť výborne odborne pripravení, musia mať vysoké organizačné schopnosti. Musia byť samostatní a iniciatívni a musia sa vedieť orientovať v zložitých bojových situáciách. Musia dobre poznať zásady vedenia súčasného boja a spôsoby použitia bojovej techniky a materiálu.

Čl.9

Plánovanie prieskumu

(1) Nepretržitý a aktívny prieskum umožňuje veliteľovi včas odhaliť zoskupenie, úmysel a možný ráz činnosti nepriateľa, získať údaje o teréne a ostatné správy nevyhnutné pre zdôvodnenie rozhodnutia pre úspešne vedenie boja. Organizácia prieskumu je prvoradou povinnosťou všetkých veliteľov a štábov.

(2) Pozemné sily (najmä bojové jednotky a jednotky bojovej podpory) sú obvykle zamerané na vojenské operácie v otvorenom teréne a proti podobným formáciám nepriateľa. Štandardný prieskum je zameraný v takomto prostredí na získavanie informácií o nepriateľovi a teréne. Pozemné jednotky však musia zväžiť aj poznanie netradičného rozmanitého prostredia a jeho vplyv na jeho aktivity.

(3) V dnešnej dobe, počas rôznych konfliktov sa budú využívať rozmanité taktické a technické procedúry a aj slabší nepriateľ bude mať určité výhody a môže dosiahnuť úspech v splnení úloh a cieľov. Najväčšiu hrozbu predstavujú vojenské jednotky ale aj polovojenské jednotky, partizáni a povstalci, teroristi, kriminálne skupiny a určité civilné skupiny a jednotlivci. Hrozby v takýchto vojnových konfliktoch môžu vyplývať z informačných operácií, použitia zbraní veľkej

deštrukcie, aktivít v zastavaných komplexoch (hlavne mestách), z terénu, z angažovania civilistov v útokoch proti vojakom a jednotkám ozbrojených síl.

(4) Plánovanie prieskumu a jeho uskutočňovanie veliteľmi výrazne prispieva ich predstavám o bojisku. Každý veliteľ uskutočňuje premyslený a primerane ofenzívny prieskum a plánovanie prieskumu má zabezpečiť dosiahnutie jeho efektívnych výsledkov. Preto musí veliteľ stanoviť na splnenie prieskumných úloh priority. Všeobecne má za pozemný a vzdušný prieskum zodpovednosť štáb a jeho zložka G3 a spravidla zahŕňa ženijný prieskum, prieskum PVO, RCHBO prieskum a delostrelecký prieskum. Za odborné riadenie v rámci štábu má primárnu zodpovednosť G2. Tieto dve zložky štábu majú spoluzodpovednosť za plánovanie, prípravu a vykonávanie prieskumu a sledovanie. V rámci bojovej podpory brigády je špeciálnou jednotkou jednotka ISTAR, ktorá je určená na poskytovanie spravodajskej podpory veliteľovi a štábu brigády v procese plánovania a vedenia operácie a vykonávania elektronického boja v samostatnej brigáde. Integruje a synchronizuje plánovanie a použitie prostriedkov elektronického boja, prieskumu a sledovania, ktoré sa nachádzajú v podriadenosti veliteľa brigády. Prieskumná jednotka je špeciálnou jednotkou bojovej podpory, ktorá je určená na poskytovanie spravodajskej podpory veliteľovi a štábu vykonávaním pozemného prieskumu.

(5) Pre splnenie úloh je rozhodujúca schopnosť veliteľov jednotiek určených na vykonávanie prieskumu porozumieť ich zameraniu:

- a) komu je poskytovaná podpora,
- b) hlavné úlohy,
- c) tempo prieskumu.

Tieto informácie môžu mať vplyv na riadenie úsilia prieskumu. Velitelia potrebujú poznať svoje minimálne základné úlohy napr.:

- a) na čo sa má prieskum zamerať:
  1. Hrozba/nepriateľ (pravidelné alebo nepravidelné jednotky, teroristické organizácie, kriminálne elementy).
  2. Spoločnosť, demografický faktor.
  3. Terén (mosty, cesty, ochranné vlastnosti terénu).
  4. Infraštruktúra (politická situácia, zariadenia, zásobovanie potravinami).
  5. Aké a koľko hlavných úloh prieskumu sa má ešte plniť alebo ich neplniť?
- b) aká bude rýchlosť pohybu prieskumu:
  1. Má byť prieskum vykonávaný na vozidlách alebo pešo?
  2. Má byť prieskum vykonávaný nenápadne alebo agresívne?
  3. Má byť prieskum pozvoľný alebo rýchly?
  4. Koľko je dohodnutých záväzných kritérií?
- c) z hľadiska dohodnutých záväzných kritérií sa zvažuje:
  1. Aké sú používané pravidlá nasadenia?

2. V akej situácii sa nachádza podporovaná jednotka?
3. Za akej situácie bude vykonávať prieskum prieskumná jednotka?
4. Aké, ktoré zbrane budú použité na ničenie cieľov?

Čl.10

Organizácia a plánovanie ženijného prieskumu

(1) Ženijný prieskum je súčasťou celkového prieskumu. Nepretržitý a aktívny prieskum umožňuje veliteľom včas odhaliť zoskupenie, úmysel a možný ráz činnosti nepriateľa, získať údaje o teréne a ostatné správy nevyhnutné pre zdôvodnenie rozhodnutia pre úspešné vedenie boja. Organizácia prieskumu je prvoradou povinnosťou veliteľov a štábov.

(2) Organizácia ženijného prieskumu zahŕňa:

- a) stanovenie cieľov a úloh pre ženijný prieskum, vyčlenenie nevyhnutných síl a prostriedkov pre ich plnenie,
  - b) vydanie úloh vykonávateľom pre ženijný prieskum ako do začatia boja, tak aj v jeho priebehu podľa potreby spracovanie požiadaviek na prieskum nadriadenému,
  - c) priestorové a časové plánovanie ženijného prieskumu na jednotlivé objekty,
  - d) príprava jednotiek (skupín) určených pre ženijný prieskum a ich všestranné zabezpečenie,
  - e) kontrolu plnenia vydaných nariadení,
  - f) pre organizáciu nepretržitého spojenia s orgánmi ženijného prieskumu a ich riadenia,
  - g) zaistenie bezpečnosti orgánom ženijného prieskumu,
  - h) logistické zabezpečenie činnosti orgánov ženijného prieskumu,
  - i) zladenie úsilia síl a prostriedkov prieskumu podľa úloh (objektov), smerov, čiar, času a spôsobu ich plnenia,
  - j) kontrola plnenia vydaných nariadení,
  - k) sústreďovanie a vyhodnocovanie správ o ženijných opatreniach nepriateľa, o teréne a objektoch.
- l)

(3) Poradie jednotlivých opatrení týkajúcich sa organizácie ženijného prieskumu je určené konkrétnou situáciou. Štáb brigády a štáb ženijného práporu po obdržaní bojovej úlohy musí okamžite organizovať získavanie správ potrebných pre rozhodnutie veliteľa a pre organizáciu ženijnej podpory boja.

(4) Organizácia ženijného prieskumu je založená na pochopení charakteru operácie, na vedomostiach možnosti síl a prostriedkov ženijného prieskumu a na ich šikovnom využití, na znalosti ženijných spôsobilostí nepriateľa, jeho materiálu

a techniky ako aj na tvorivom prístupe a iniciatíve vykonávateľov plánovania a realizácie ženijného prieskumu.

(5) Východiskovými podkladmi pre organizáciu ženijného prieskumu sú:

- a) bojová úloha brigády (ženijného práporu),
- b) rozhodnutie veliteľa,
- c) úlohy veliteľa a pokyny náčelníka štábu pre prieskum,
- d) operačný rozkaz pre brigádu (prápor) a jeho prílohy pre spravodajstvo a ženijnú podporu,
- e) doposiaľ známe správy o ženijných opatreniach nepriateľa a o teréne,
- f) stav síl a prostriedkov pre ženijný prieskum a ich možnosti.

(6) Veliteľ brigády (ženijného práporu) spravidla stanovuje cieľ prieskumu, aké údaje a dokedy získať a na ktoré objekty (priestory, smery) sústrediť hlavné úsilie. Náčelník štábu zodpovedá za organizáciu prieskumu a jeho riadenie. Konkretizuje prieskumné úlohy, určuje spôsoby ich plnenia a aké sily a prostriedky na to vyčleňuje. K realizácii týchto opatrení využíva zložky G2 (S2) a G3 (S3) štábu.

(7) Štáb brigády (ženijného práporu) plánuje prieskum, zladzuje úsilie síl a prostriedkov jednotiek a útvarov aj iných odborností podľa úloh, objektov (smerov, priestorov), času a odovzdáva úlohy vykonávateľom, organizuje nepretržité velenie a spojenie, v rámci celého procesu analyzuje a zovšeobecňuje prieskumové správy, hlási ich veliteľovi a nadriadenému štábu a odovzdáva ich podriadeným útvarom a jednotkám.

(8) Náčelník G2/S2 bezprostredne odborne riadi prieskum. Organizáciu prieskumu, zhromažďovanie, štúdium a spracovanie správ o nepriateľovi a teréne vykonáva v tesnej súčinnosti so zložkou G3/S3 štábu a ostatnými zložkami štábu. V záujme úspešného splnenia úloh útvarmi brigády, stanovuje štáb úlohy ženijného prieskumu, sily, prostriedky a časy ich splnenia, organizuje spojenie so ženijnými prieskumnými orgánmi, zhromažďuje a spracováva získané informácie v rámci celého spravodajského cyklu. Hlási veliteľovi a náčelníkovi štábu brigády ich výsledky. Ženijný dôstojník zložky G3 štábu brigády úzko spolupracuje s náčelníkom G2.

(9) Veliteľ ženijného útvaru pri organizovaní ženijného prieskumu spravidla stanovuje:

- a) cieľ ženijného prieskumu,
- b) aké údaje a dokedy ich získať,

- c) na ktoré objekty (smery, priestory sa sústrediť,
- d) aké sily a prostriedky použiť na vedenie prieskumu a zabezpečenie jeho činnosti.

(10) Náčelník štábu ženijného útvaru zodpovedá za organizáciu prieskumu a jeho riadenie. Konkretizuje prieskumné úlohy, určuje spôsob ich plnenia a aké sily a prostriedky na to vyčleniť, opatrenia na velenie jednotkám vedúcim prieskum a zálohu prieskumných orgánov.

(11) Úlohy ženijného prieskumu sa v ženijnom útware zakresľujú do mapy rozhodnutia veliteľa. Pri stanovení úloh sa udávajú:

- a) správy o nepriateľovi v pásme (priestore, smere, objekte),
- b) zloženie ženijnej prieskumnej hliadky (skupiny),
- c) pásmo (smer, priestor, objekt) prieskumu,
- d) aké správy a dokedy ich získať,
- e) východiskové miesto a čas jeho prechodu,
- f) čas alebo miesto skončenia prieskumu a činnosť po splnení úlohy,
- g) spôsob spojenia a odovzdania získaných prieskumných správ.

(12) Velitelia ženijných prieskumných (ženijných) jednotiek pred stanovením úlohy pre ženijné prieskumné orgány musia:

- a) zhodnotiť ženijnú situáciu nepriateľa,
- b) ujasniť úlohy pre ženijný prieskum, ktoré vydali nadriadení,
- c) zhodnotiť možnosti vlastných ženijných jednotiek na vykonávanie ženijného prieskumu.

(13) V operačnom rozkaze sa pre ženijné prieskumné orgány udávajú:

- a) správy o nepriateľovi, jeho ženijných opatreniach a teréne v priestore (smere, objekte) predpokladanej činnosti,
- b) objekt (priestor, smer) prieskumu,
- c) východiskové miesto a čas jeho prechodu,
- d) aké správy (údaje) sa musia získať a v akom čase,
- e) komu, akým spôsobom a dokedy odovzdať hlásenie o prieskume,
- f) spôsob prípravy a plnenia úlohy,
- g) čas pohotovosti na plnenie úlohy,
- h) údaje pre spojenie,
- i) činnosť po splnení úlohy.

Čl.11

Dokumentácia ženijného prieskumu

(1) V mechanizovanej brigáde sa výsledky ženijného prieskumu ako súčasti vojskového prieskumu evidujú digitálnou a grafickou formou na dokumentoch štábu a v ženijnom útvere sa vyjadruje v grafickom a textovom rozhodnutí veliteľa ženijného práporu a v pracovnej mape náčelníka štábu.

(2) Úlohy ženijného prieskumu určuje veliteľ mechanizovanej brigády pre jednotky brigády a veliteľ ženijného práporu pre prieskumné jednotky práporu v operačnom rozkaze.

(3) V operačnom rozkaze sa v prílohe pre ženijnú podporu na vykonanie ženijného prieskumu spravidla určuje:

- a) charakter činnosti vlastných vojsk,
- b) úlohy prieskumu (odkiaľ, dokedy a aké prieskumové správy získať),
- c) sily a prostriedky vyčlenené pre prieskum a na čo zamerať hlavnú pozornosť,
- d) východiskové miesto prieskumu a čas priechodu,
- e) čas alebo miesto skončenia prieskumu a činnosť na splnenie úlohy,
- f) spôsob udržiavania spojenia a odovzdania získaných správ.

(4) Velitelia ženijných prieskumných a ostatných ženijných jednotiek (oddielov, skupín) stanovujú úlohy ženijného prieskumu vo svojom operačnom rozkaze.

(5) Velitelia ostatných jednotiek stanovujú úlohy ženijného prieskumu pri vydávaní pokynov na organizáciu bojového zabezpečenia. Velitelia orgánov vojskového prieskumu, ktoré sa vytvárajú z prieskumných alebo mechanizovaných jednotiek organizujú v súlade so stanovenou úlohou okrem iného získať správy o ženijných opatreniach nepriateľa a terénu. Uvedené správy ženijného charakteru získavajú aj ostatné druhy prieskumu. Úlohy ženijného prieskumu stanovia velitelia (náčelníci štábov) pri vydaní pokynov na rozhodujúce informácie. Velitelia prieskumných orgánov tieto úlohy konkretizujú vo svojich operačných rozkazoch.

(6) Prieskumové hlásenie sa na štábe brigády nespracováva ako samostatný dokument, je súčasťou spravodajského hlásenia a ženijného hlásenia. Do ženijného hlásenia sa spravidla uvádza:

- a) charakteristika ženijných opatrení a činnosti nepriateľa s vyhodnotenými závermi o jeho nasledujúcej činnosti,
- b) údaje o nových zistených ženijných prostriedkoch a ženijných jednotkách nepriateľa,

- c) údaje o teréne,
- d) technické údaje o objekte prieskumu,
- e) súčasné stanovisko orgánov prieskumu a rozhodnutia ich veliteľa.

Prieskumové hlásenie sa spracováva voľnou formou. Možný obsah je uvedený v prílohe 7.

Čl.12

Zásady riadenia ženijného prieskumu

(1) Riadenie ženijného prieskumu zahŕňa všetku činnosť veliteľov, náčelníkov štábov, spravodajských dôstojníkov, ženijných dôstojníkov pri plánovaní a organizácii ženijného prieskumu v období prípravy na boj ako aj v jeho priebehu. Spočíva v stanovení úloh ženijného prieskumu a organizácii súčinnosti, príprave ženijných prieskumných orgánov a ich vedení v priebehu boja a v kontrole plnenia stanovených úloh. Riadenie ženijného prieskumu musí byť nepretržité pevné a pružné.

(2) Nepretržitosť riadenia ženijného prieskumu sa zabezpečuje spoľahlivým spojením, skorým podávaním hlásení a neustálym informovaním o situácii nepriateľa a o vlastných orgánoch ženijného prieskumu. Pevnosť riadenia ženijného prieskumu spočíva v dôslednom uskutočňovaní rozhodnutí so zameraním na presné, včasné a úplné splnenie uložených úloh. Pružnosť v riadení ženijného prieskumu sa dosahuje nepretržitým poznaním situácie, predpovedaním jej zmien a pružným reagovaním na tieto zmeny rýchlym spresnením uložených úloh alebo stanovením nových úloh.

(3) Riadenie orgánov ženijného prieskumu zladuje ženijný dôstojník G3 so zložkou G2. Orgány ženijného prieskumu, ktoré plnia úlohy v prospech ženijných jednotiek, oddielov a skupín riadi veliteľ prieskumnej jednotky, oddielu alebo skupiny, z ktorých sú pre plnenie úloh ženijnej podpory vyčlenené.

(4) Najdôležitejším predpokladom úspešného riadenia orgánov ženijného prieskumu je nezlyhávajúce spojenie. Spojenie s orgánmi ženijného prieskumu sa môže organizovať v rádiových sieťach. Spojenie musí zabezpečovať ako velenie orgánov ženijného prieskumu, tak aj rýchle a spoľahlivé odovzdávanie správ. Na riadenie prieskumného orgánu a na odovzdávanie získaných správ podľa situácie a charakteru plnenej úlohy sa môžu využívať aj ostatné prostriedky spojenia (linkové spojenie, spojky, osobné hlásenie a pod.).

Čl.13 Vyhodnocovanie správ

(1) Ženijný dôstojník G3 brigády a spravodajský dôstojník ženijného útvaru sú hlavnými odbornými orgánmi, ktoré vyhodnocujú ženijné prieskumové správy a hlásia ich veliteľovi, náčelníkovi štábu, náčelníkovi G3, nadriadenému štábu, nepretržite vykonávajú súčinnosť so spravodajskou zložkou štábu G2 a informujú podriadené ženijné jednotky.

(2) Prieskumové správy získané prieskumnými orgánmi ženijných jednotiek, oddielov a skupín, vyhodnocujú tí velitelia, ktorí prieskumný orgán vyslali. O získaných dôležitých správach informujú svojich nadriadených.

(3) Všetky správy ženijného charakteru sa musia štábu odovzdávať včas a nepretržite, musia sa rýchlo vyhodnocovať a hlásiť veliteľovi lebo môžu mať dôležitý vplyv na jeho rozhodovanie. Oneskorene získané alebo hlásené správy môžu nielen stratiť svoju hodnotu, ale aj nepriaznivo ovplyvniť priebeh a výsledok boja. Starostlivo vyhodnocované a včas hlásené prieskumové správy umožňujú veliteľom, aby sa reálne rozhodli a efektívne využívali všetky sily a prostriedky na riadenie boja a na jeho ženijnú podporu. Správy sa musia v celom systéme zhromažďovať a vyhodnocovať cieľavedome, aktívne a vytrvalo ako do začatia, tak aj v priebehu boja. Spravodajská zložka štábu G2 podporuje plánovací rozhodovací proces veliteľa vypracovaním rôznych spravodajských produktov. Spravodajská zložka štábu G2 napomáha veliteľovi pri pochopení a porozumení situácií nepriateľa, jeho variantom činnosti, ako on môže alebo bude reagovať na naše aktivity. To je základný podiel na vzájomnom vzťahu, ktorý by mal byť vyvinutý medzi spravodajskou zložkou štábu G2, veliteľom a ostatnými zložkami štábu, hlavne zložkou G3.

(4) Prieskumové správy sa získavajú z rôznych prameňov. Tieto správy majú spravidla rôznu úplnosť a hodnovernosť, často bývajú nesúvislé, neúplné alebo aj protichodné a preto vyžadujú všestranné vyhodnotenie a overenie. Overujú sa porovnaním so správami získanými z iných prameňov a podľa potreby sa organizuje ich overenie ďalšími prieskumnými orgánmi a prostriedkami.

(5) Postup a poradie vyhodnocovania prieskumných správ sa určuje ich obsahovým a časovým záznamom. Najskôr sa vyhodnocujú správy nutné pre rozhodnutie veliteľa. Potom ostatné správy, ktoré ovplyvňujú organizáciu ženijnej podpory. Záznam správ musí umožňovať usporiadanie a roztriedenie všetkých prieskumových podľa ich obsahu alebo podľa objektov prieskumu (napr. priestory, zatarasené priestory a smery, stále prechody cez vodné prekážky, priechodnosť

terénu a pod.). Záznam správ musí byť prehľadný, aby uľahčoval systematický rozbor a komplexné vyhodnotenie všetkých zistených správ. Starostlivé štúdium získaných správ a hlboký rozbor situácie musí umožniť stanovenie podkladov s pravdepodobnosťou blízkou istote. Tieto predpoklady musia vychádzať zo známych faktov a prepočtov. Pripravujú sa spravidla ako podklad pre rozhodnutie veliteľa brigády alebo ako podklad pre stanovenie úloh ženijnej podpory a spôsobu ich plnenia.

(6) Podľa stupňa hodnovernosti môžu byť získané prieskumové správy hodnoverné, pravdepodobné, pochybné a klamné:

- a) za hodnoverné sa pokladajú také správy, ktoré zasluhujú dôveru, sú potvrdené z niekoľkých prameňov alebo jedným spoľahlivým zdrojom (prameňom), zodpovedajú skutočnej situácii a nevyvolávajú pochybnosti,
- b) za pravdepodobné správy sa pokladajú tie, ktoré zodpovedajú alebo sa v celku zhodujú so skutočnou situáciou a so skôr získanými správami, pochádzajú ak len z jedného alebo niekoľkých prameňov nezasluhujúcich si plnú dôveru a vyžadujú dodatočné overenia,
- c) za pochybné sa pokladajú také správy, ktoré odporujú predošlým údajom alebo správam získaným z iných prameňov a preto vyžadujú overenie, spresnenie alebo potvrdenie,
- d) za klamné sa pokladajú také správy, ktoré nezodpovedajú danej situácii, vzájomne si odporujú a o ktorých nesprávnosti svedčia nesprávne dôkazy. Klamné správy sa využívajú na štúdium spôsobov nepriateľskej dezinformácie.

(7) Zovšeobecnenie prieskumových správ spočíva v zhrnutí čiastkových poznatkov a zostavení príslušných všeobecných záverov, v spracovaní hlásení, informácií, prepočtov, vrátane výkazových a informačných dokumentov. Všeobecné závery sa môžu tvoriť k týmto otázkam:

- a) všeobecný ráz činnosti a opatrenia ženijných síl a prostriedkov nepriateľa v pásme brigády a pred susedmi,
- b) stupeň ženijného budovania obrany,
- c) zatarasovanie a ničenie v priestoroch (smeroch),
- d) priestory zatopenia, stupne zničenia,
- e) rozrušené úseky terénu,
- f) možnosti ďalšieho zatarasovania a ničenia nepriateľom,
- g) priestory a smery, na ktoré je zamerané úsilie nepriateľa na úpravu komunikácií a odtarasovania.

(8) Na základe zovšeobecnených údajov a správ zahrnie náčelník G3 pri analyzovaní bojovej úlohy informáciu pre veliteľa o záveroch zo ženijného vyhodnotenia nepriateľa a terénu. Obsah tejto časti závisí od cieľa, ktorý informácia

sleduje, od požiadaviek veliteľa a od času, ktorý je k dispozícii. Vyhodnotenie správ o ženijných opatreniach nepriateľa musí dávať dostatočné a ucelené podklady pre rozhodovanie veliteľa.

Š T V R T Á   H L A V A

SPÔSOBY VYKONÁVANIA ŽENIJNÉHO PRIESKUMU

Čl.14

Získavanie ženijných prieskumných správ

Ženijné prieskumné správy sa získavajú pozorovaním a načúvaním, pozemným a vzdušným fotografovaním, priamou prehliadkou, výpadom, vyhodnocovaním geografických podkladov, ukoristených dokumentov, fotografií a vzoriek ženijnej techniky a materiálu.

Čl.15

Pozorovanie

(1) Pozorovanie sa organizuje pri všetkých druhoch vykonávaných aktivít, v akejkolvek ročnej a dennej dobe. Cieľom tohto spôsobu ženijného prieskumu je získať prieskumové správy všade tam, kde nie je možné ženijný prieskum vykonávať inými spôsobmi.

(2) Prieskum pozorovaním vedú ženijné pozorovacie hliadky zo ženijných pozorovacích stanovišť, ženijné prieskumné hliadky a skupiny z pozorovacích stanovišť alebo zo zamaskovanej techniky. Okrem toho prieskum pozorovaním uskutočňujú velitelia, pozorovatelia z vrtuľníkov a posádky ženijnej techniky. Za priaznivej situácie sa prieskum pozorovaním spája s priamou prehliadkou terénu a objektov. Hĺbka prieskumu pozorovaním závisí od rázu terénu, meteorologických podmienok, použitých optických a iných prostriedkov prieskumu.

(3) Nepretržitosť a potrebný rozsah priestoru pozorovaním sa zabezpečuje starostlivým a premysleným organizovaním siete ženijných pozorovacích stanovišť, ktoré umožňujú prieskum v celej šírke a požadovanej hĺbke pásma činnosti. V brigáde sa ženijné pozorovacie stanovišťa vytvárajú s ohľadom na úlohy, situáciu a členitosť terénu.

(4) Miesta pre pozorovacie stanovišťa sa volia tam, kde sa dá využiť maximálny dosah infraprístrojov a iných technických prostriedkov pozorovania, kde smerom k nepriateľovi je čo najmenej skrytých priestorov a kde sa predpokladá

činnosť nepriateľa. Pre ženijné pohyblivé pozorovacie stanovišťa sa stanovujú smery pozorovania podľa konkrétnych podmienok tak, aby pozorovacia hliadka viedla sústavné pozorovania, hlavne v priebehu boja.

(5) Osobitná pozornosť sa venuje organizácii pozorovania v noci a pri zníženej viditeľnosti. Za týchto podmienok sa pozorovania uskutočňuje pomocou infraprístrojov a iných technických prostriedkov s využitím osvetľovania terénu a dopĺňa sa načúvaním.

(6) Načúvanie sa používa najmä v priamom dotyku s nepriateľom a pri činnosti v jeho tyle. Ako súčasť defenzívneho prieskumu sa načúvanie používa hlavne v noci a pri zníženej viditeľnosti. Hĺbka prieskumu načúvaním závisí od rázu terénu, meteorologických podmienok a činnosti nepriateľa. Má dosahovať niekoľko stoviek metrov. Načúvanie spravidla vykonávajú pozorovatelia jednotiek, pozorovacie hliadky a osobitne určení prieskumníci od prieskumných jednotiek.

Čl.16

Pozemné a vzdušné fotografovanie

(1) Pozemné a vzdušné fotografovanie sa uskutočňuje s cieľom získať čo najpresnejšie údaje o objektoch ženijného prieskumu a teréne. Podľa charakteru úlohy sa fotografovanie vykonáva u jedného alebo niekoľkých stanovišť súčasne alebo postupne.

(2) Pozemné fotografovanie sa uskutočňuje silami vojskového prieskumu, silami ženijného prieskumu ako súčasťou vojskového prieskumu, silami samostatných ženijných prieskumných hliadok a zo ženijných stanovišť. Pozemné fotografovanie sa využíva na získanie hodnoverných podkladov predovšetkým na hodnotenie terénu, vodných prekážok a ženijných objektov nepriateľa. Pozemné fotografovanie sa dopĺňa pozorovaním a ak to dovoľí situácia potom aj priamou prehliadkou.

(3) Vzdušné fotografovanie sa vykonáva z vrtuľníkov s cieľom získať predovšetkým priestorové a technické údaje o priestoroch a objektoch, o preprávkach na vodných prekážkach, o situácii na plánovaných osiach presunu, o zatarasení a zaplavených priestoroch, charaktere a rozsahu ženijných úprav terénu nepriateľom.

(4) V prospech ženijnej podpory sa budú využívať aj výsledky vzdušného fotografovania (snímkovania) letectvom. V takomto prípade sa využijú produkty fotografovania silami nadriadeného štábu vykonané na základe požiadavky štábu brigády. Štáb spresňuje cieľ fotografovania (priestor, pásmo, čiaru, objekt), druh

a mierku leteckej snímky, v akom čase, kde a v akom množstve a aký druh požadovaných dokumentov zaslať (letecké snímky, fotografické plány, fotoschémy, časy opakovaného a kontrolného fotografovania).

Čl.17

Priama prehliadka

(1) Cieľom priamej prehliadky je na mieste zistiť požadované údaje o skutočnosti potrebné pre rozhodnutie tých veliteľov, ktorí budú plniť úlohu ženijnjej podpory. Je spôsobom podrobného ženijného prieskumu a vykonáva sa obvykle meraním a prehliadkou objektu, prekážok, zátarás, miest a priestorov s hlavným zameraním na získanie potrebných údajov pre plnenie konkrétnych úloh ženijnjej podpory.

(2) Priamu prehliadku vykonávajú príslušníci ženijných prieskumných orgánov alebo podľa závažnosti úlohy velitelia a dôstojníci štábu ženijného práporu a ženijnjej rotý brigády.

Čl.18

Výpad

(1) Cieľom výpadu je zistiť miesto a druhy zhotovených zátarás nepriateľa, preskúmať charakter a rozsah jeho opevňovacích objektov a iných ženijných opatrení, prípadne sa zmocniť novej nepriateľskej techniky a materiálu. Pri výpade plní úlohy ženijného prieskumu obvykle ženijná prieskumná hliadka začlenená do zostavy jednotky určenej na výpad (prepad), predovšetkým v noci a pri zníženej viditeľnosti.

(2) Výpad (prepad) spočíva v skrytom priblížení jednotky (skupiny) k určenému a sledovanému objektu nepriateľa, jeho neočakávanom napadnutí, získaní požadovaných prieskumných správ, dokumentov a vzoriek výzbroje. Spravidla sa vykonáva v hĺbke priestoru operácie a na statické ciele.

Čl.19

Vyhodnocovanie geografických podkladov

(1) Súčasťou ženijného prieskumu je štúdium a vyhodnocovanie rôznych geografických podkladov (leteckých snímok, topografických, geologických a hydrologických máp, geografických opisov, plavebných máp, štatistických príručiek a iných písomností). Väčšina týchto podkladov sa spracováva už pri plánovaní operácie a je veliteľom a štábom prístupná.

(2) Účelom študovania a vyhodnocovania týchto podkladov je, aby velitelia a ženijné štáby získali vopred dokonalé vedomosti o ženijných vlastnostiach a ráze terénu v priestore operácie. Pre prácu štábu sú tieto podklady jedným zo základných prameňov získavania hodnoverných správ.

(3) Letecké snímky patria medzi najdôležitejšie dokumenty, ktoré slúžia na predbežné vyhodnotenie a overovanie hľadaných skutočností. Letecká snímka zachytáva ako topografickú, tak aj taktickú situáciu. Napomáha v predstihu hodnotiť pripravované ženijné opatrenia nepriateľa.

(4) Letecká snímka má oproti mape tri základné výhody:

- a) časovosť, ktorá je daná časom vyhotovenia leteckej snímky a časom, za ktorý sa snímka dostane k vyhodnocovateľovi,
- b) podrobnosť, lebo sú na nej zachytené všetky detaily ako topografickej, tak aj taktickej situácie,
- c) objektivnosť, danú tým, že je vylúčená vlastná predstavivosť pozorovateľa.

(5) Letecké snímky sa delia:

- a) podľa spôsobu fotografovania na:
  - 1. Zvislé.
  - 2. Sklonené.
- b) podľa použitého leteckého filmu na:
  - 1. Panoramatické.
  - 2. Infračervené.
  - 3. Farebné.
  - 4. Spektrozonálne.

(6) Z leteckej snímky môžeme vyhodnotiť:

- a) všeobecný ráz terénu (rovinatý, kopcovitý, hornatý apod.),
- b) pokrytie terénu (veľkosť a hustota lesných porastov, druh porastu a pod.),
- c) stav cestnej a železničnej siete a objektov na týchto komunikáciách (stupeň a rozsah rozrušenia, závaly, rôzne obchádzky a pod.),
- d) charakteristiku vodných prekážok (šírka, smer toku, výška brehov, brody, vodné stavby, prístupy a pod.),
- e) priechodnosť terénu mimo cestných komunikácií,
- f) ženijné úpravy terénu vykonávané nepriateľom, ich rozsah a miesto, zatarasovanie a druh zátarás, používanie ženijnej techniky a pod.),
- g) súčasnú taktickú situáciu.

- (7) Z topografických, hydrologických a geologických máp sa vyhodnocujú:
- a) presné opisy tvárnosti terénu v priestore prebiehajúcej a plánovanej bojovej činnosti vojsk,
  - b) údaje o vodných prekážkach a vodných zdrojoch,
  - c) údaje o cestných komunikáciách a komunikačných objektoch,
  - d) niektoré materiálne zdroje (lomy, píly, skládky a pod.),
  - e) údaje o priechodnosti terénu a smery možného zatarasenia,
  - f) údaje o ochranných vlastnostiach terénu,
  - g) maskovacie podmienky pre predpokladanú činnosť vojsk.

(8) Topografické mapy po zakreslení vlastnej a nepriateľskej situácie, sú veľmi názornou pomôckou pre prácu veliteľa a štábu. Na základe údajov vyhodnotených z týchto máp sa môžu stanoviť úlohy vlastným jednotkám a tiež predbežne vyhodnotiť činnosť nepriateľských jednotiek. Údaje získané vyhodnotením topografických máp sa dopĺňujú o ďalšie správy, ktoré boli získané iným druhom prieskumu (vyhodnotením leteckých snímok, pozorovaním a pod.).

(9) Hydrologické mapy obsahujú údaje ako o vrchnej tak aj spodnej vode. Do tejto skupiny patria aj rôzne plavebné mapy. Hydrologické mapy sa spracovávajú buď pre jednotlivé vodné prekážky alebo zahŕňajú územné celky a povodia. Mapy, ktoré obsahujú údaje o spodnej vode sa väčšinou spracovávajú po územných celkoch. Podľa nich možno určiť bližšie ráz vodnej prekážky v jednotlivých ročných obdobiach, šírku, hĺbku a prietokové množstvo v jednotlivých riečnych profiloch.

(10) Geologické mapy obsahujú údaje o geologickom zložení jednotlivých zemských vrstiev. Pre vojenské účely najlepšie vyhovujú geologické mapy obsahujúce povrchové vrstvy. Geologická mapa s týmito údajmi má význam pre ženíjnú úpravu terénu, predovšetkým pri budovaní opevňovacích objektov. Podľa nej možno určiť najvýhodnejší spôsob a možnosti vykonávania zemných prác v danom priestore, najvýhodnejšie typy ženíjnych strojov pre tieto práce a technológiu prác.

(11) Geografické opisy priestoru bojovej činnosti sú spracované už v mieri a sú určené ako pomôcky pre prípravu veliteľov a štábov v období plánovania operácie. Po ženínej stránke obsahujú údaje o vodných prekážkach, zložení povrchových vrstiev terénu a o priechodnosti terénu. Ich najvýhodnejšie použitie je pri ženíjnom vyhodnotení terénu.

(12) Pri vyhodnocovaní uvedených geografických podkladov je dôležité si uvedomiť predovšetkým rok ich vydania a podľa toho sa jednotlivé informácie

hodnotia. Topografické informácie a informácie o rôznych terénnych úpravách (stavba cestnej komunikácie, vodné diela, mosty a pod.) majú väčšinou trvalejší charakter. Najväčším a najrýchlejším zmenám podliehajú takticko-operačné informácie.

Čl.20

Vyhodnotenie ukoristených dokumentov

(1) Cenným zdrojom správ môžu byť aj ukoristené bojové dokumenty, mapy, plány a ostatné dokumenty vhodné pre využitie na organizáciu ženíjnej podpory. Mimoriadna pozornosť sa venuje bojovým dokumentom, najmä rozboru máp so zakreslenou situáciou a záznam o zátarasách. Jednotky, ktoré ho získali ho po rýchlom vyhodnotení okamžite odovzdajú nadriadenému štábu.

(2) O dokumentoch nájdených v priestoroch opustených nepriateľom, sa musíme vždy presvedčiť, či nejde o klamné materiály. Všetky ukoristené dokumenty, ktoré boli získané silami a prostriedkami ženíjného prieskumu a inými jednotkami v boji, sa podieľajú výhradne prostredníctvom spravodajských orgánov.

P I A T A H L A V A

VEDENIE ŽENIJNÉHO PRIESKUMU PRI VYKONÁVANÍ RÔZNYCH DRUHOV AKTIVÍT

Čl.21

Použitie jednotiek pozemných síl

(1) Pozemné sily sú na taktickej úrovni používané na vedenie vojenských aktivít a pridelených úloh, aby vytvorili účinky, ktoré podporia operačné ciele a konečný stav. V rámci stanovených úloh bude veliteľ viesť množstvo vojenských aktivít (ofenzívne, defenzívne, stabilizačné a umožňujúce aktivity) v rámci celého spektra konfliktu.

(2) V rámci každej aktivity budú pozemné sily vykonávať široký rozsah opatrení:

- a) v ofenzívnych aktivitách budú pozemné sily vyhľadávať nepriateľa, s cieľom poraziť ho alebo zničiť,
- b) v defenzívnych aktivitách zabraňujú nepriateľovi v jeho ofenzívnych činnostiach,
- c) v stabilizačných aktivitách sa usilujú o stabilizáciu situácie a znižujú úroveň násilia. Vnucujú bezpečnosť a kontrolu nad oblasťou, pričom využívajú vojenské spôsobilosti na obnovu služieb civilných orgánov,

- d) v umožňujúcich aktivitách spájajú, podporujú alebo vytvárajú podmienky pre ofenzívne, defenzívne a stabilizačné aktivity.

(3) Pre úspešné uskutočňovanie taktických aktivít je základom schopnosť získať rýchlo informácie o zložení, rozmiestnení, aktivitách a spôsobilostiach nepriateľa, teréne a meteorologických údajoch v danom prostredí. Vhodným spracovaním týchto informácií sa získavajú základné a aktuálne spravodajské informácie. Nedielnou súčasťou celého procesu získavania informácií pri príprave boja a počas jeho vedenia je aj ženijný prieskum.

Čl.22

Ženijný prieskum pri ofenzívnych aktivitách

(1) Existuje množstvo odlišných typov ofenzívnych aktivít so špecifickými účelmi. Sú úzko zviazané a často prechádzajú z jedného typu do druhého typu aktivity, pričom sú často spájané s umožňujúcimi aktivitami. Medzi typy ofenzívnych aktivít patria útok, prepad, prieskum bojom, rozvíjanie úspechu, prenasledovanie, pasca, prebitie sa z obklúčenia, klamný útok a demonštrácia sily.

(2) Hlavnou ofenzívnou aktivitou je útok. Môže byť samostatnou aktivitou ale môže byť vykonávaný aj spoločne s ďalšími typmi aktivít. Veľký význam pre úspešné vedenie útoku má správne rozmiestnenie ženijných jednotiek z hľadiska očakávaných úloh.

(3) Ženijná bojová podpora ako prvok bojovej podpory pozemných síl vo svojej podstate zahŕňa všetku bojovú a všeobecnú ženijnú podporu v priestore operácie. V celom spektre konfliktov sú hlavné úlohy ženijných jednotiek:

- a) podpora mobility,
- b) zatarasovanie (opatrenia proti mobilite),
- c) podpora opatrení na prežitie,
- d) všeobecná ženijná podpora.

(4) Aby jednotky mohli viesť bojovú činnosť je potrebné im zabezpečiť voľnú a rýchlu manevrovateľnosť s cieľom vytvoriť podmienky na dosiahnutie koncentrácie úsilia a na rýchle nasadenie síl a prostriedkov pre nadviazanie kontaktu alebo odpútania sa od nepriateľa. Efektívna manevrovateľnosť a mobilita vlastných síl môžu vykompenzovať početnú prevahu nepriateľa. Vlastný pohyb na bojisku bude ovplyvňovaný terénom, počasím, dennou a nočnou dobou a aktivitou nepriateľa.

(5) V celom komplexe úloh privedení ofenzívnych aktivít musí veliteľ v dostatočnej miere využívať výsledky prieskumu všetkých opatrení nepriateľa s prihliadnutím na terén v záujmovom pásme, počasie, ročnú dobu a ostatné faktory, ktoré môžu ovplyvniť celkový úspech operácie. Preto úlohy prieskumu musí veliteľ stanoviť jasne, zrozumiteľne a časovo ich zladať tak, aby boli využiteľné v jeho rozhodovacom procese.

(6) Pri organizovaní prieskumu v ofenzívnych aktivitách sa musia využiť všetky údaje o ženijných opatreniach nepriateľa, vodných prekážkach a teréne, ktoré sú k dispozícii a ktoré boli získané ostatnými druhmi prieskumu.

(7) Ženijným prieskumom sa pri príprave operácie a v jej priebehu musí zistiť:

- a) charakter a druh nepriateľských ženijných zátarás, prekážok, požiarov, záplav, rozrušených priestorov a smerov k ich obídenu alebo prekonaniu,
- b) charakter a stupeň ženijného vybudovania postavení nepriateľa,
- c) priechodnosť terénu, jeho ochranné a maskovacie vlastnosti,
- d) charakter vodných prekážok a podmienky pre ich prekonanie, možnosti zhodenia prepravísk a stav hydrotechnických zariadení,
- e) stav ciest a mostov,
- f) priestory a stav zdrojov vody,
- g) možnosti využitia stavebných materiálov a prostriedkov z miestnych zdrojov vhodných na plnenie úloh ženijnej podpory.

(8) Ženijným prieskumom terénu vo východiskovom priestore sa zisťuje:

- a) maskovacie možnosti a potrebné maskovacie opatrenia proti nepriateľskému prieskumu,
- b) ochranné vlastnosti terénu z hľadiska ochrany a možnosti jeho využitia na budovanie ochranných stavieb,
- c) či zaujímaný priestor a komunikácie nie sú zamínované alebo inak zatarasené,
- d) ráz a stav vodných prekážok a prepravísk, miestnych prepravných prostriedkov a rôznych dôležitých vojenských objektov,
- e) priechodnosť terénu vzhľadom na stav, druh a priechodnosť ciest, komunikácií a objektov na nich,
- f) výskyt stavebného a iného materiálu a možnosti jeho využitia.

(9) Pri útoku s úplnou prípravou na dobre pripravenú obranu nepriateľa sa z pozorovacích stanovišť jednotiek v dotyku zisťuje:

- a) systém nepriateľských zátarás,
- b) odolnosť nepriateľských palebných stanovišť,
- c) stupeň ženijného vybudovania postavení delostrelectva,

d) ráz terénu v priestore budúcej činnosti.

(10) Pri prieskume bojom je úlohou ženijného prieskumu získať postupne, predovšetkým v hlavnom smere správy z hĺbky nepriateľskej obrany. Intenzívny prieskum však nesmie prezradiť vlastný úmysel.

(11) V priebehu útoku sa ženijným prieskumom zisťuje:

- a) do akej miery rozrušila delostrelecká a letecká príprava po ženijnej stránke nepriateľskú obranu,
- b) nepriateľské zátaras, ktoré zdržujú postup,
- c) hodnotu ženijného vybudovania ďalších obranných postavení nepriateľa, hodnotu zátaras na týchto postaveniach a prístupoch k nim,
- d) stupeň priechodnosti terénu,
- e) vhodné čiary na rýchle zatarasovanie pri nepriateľských protisečiach,
- f) vodné prekážky, ich ráz a najvýhodnejšie miesta pre ich prechod.

(12) Ženijným prieskumom pri prenasledovaní nepriateľa sa zisťujú:

- a) stav ciest (komunikácií) pre postup vlastných vojsk, prekážky a zátaras na nich a možnosti ich obchádzky,
- b) miesta a hodnoty obranných čiar a oporných bodov na nepriateľskej strane a ženijné sily a prostriedky nepriateľa na týchto čiarach a oporných bodoch,
- c) možnosti nepriateľských jednotiek kryť odchod vytváraním zátaras,
- d) ženijné prípravy nepriateľa na zabezpečenie protisečí hlavne do bokov prenasledovaných jednotiek,
- e) vhodnosť ciest (komunikácií) pre rôzne druhy jednotiek,
- f) dôležité komunikačné uzly alebo terénne body,
- g) vodné prekážky a ich ráz a najvýhodnejšie miesta pre ich prekonávanie.

Čl.23

Ženijný prieskum pri defenzívnych aktivitách

(1) Každé ťaženie a vojenské operácie sú vedené pomocou vyváženej kombinácie ofenzívnych, defenzívnych, stabilizačných a umožňujúcich aktivít. Prostriedky a dôraz položené na každý typ aktivity budú závisieť od množstva situačných faktorov a budú vyjadrovať charakter ťaženia.

(2) Defenzívne aktivity sú definované ako aktivity, ktoré bránia útoku nepriateľa. Zvyčajne sú vedené vtedy, keď má nepriateľ iniciatívu s cieľom zabrániť mu, aby ovládol terén, zaútočil na bojové postavenie alebo prelomil obranu. Ich cieľom je zastaviť útok nepriateľa, zničiť jeho sily a zastaviť ho pred uskutočnením jeho cieľa. Defenzívne aktivity zahŕňajú aj boj na zdržanie.

(3) Základom pre obranu je ofenzívna aktivita. Obrana musí byť kreatívna s využitím príležitosti uchopiť iniciatívu a tak narušiť súdržnosť nepriateľa. Cieľom defenzívnych aktivít je vytvoriť dobré podmienky pre dosiahnutie požadovaných účinkov a cieľov.

(4) Existujú dva základné druhy defenzívnych aktivít:

a) obrana,

b) boj na zdržanie.

Cieľom obrany môže byť zničenie nepriateľa alebo udržanie priestoru. Boj na zdržanie je takým bojom, v ktorom sa jednotky pod tlakom nepriateľa usilujú šetriť čas v danom priestore znižovaním jeho tempa a spôsobovaním mu strát bez toho, aby sa ráznejšie zapojili do boja.

(5) Ženijný prieskum v obrane vedú ženijné jednotky, z ktorých sa vyčleňujú ženijné pozorovacie hliadky a ženijné prieskumné hliadky a tiež ženisti prieskumníci, ktorí sa začleňujú do zostavy vševojskových jednotiek vykonávajúcích prieskum a zaistenie. Úlohou ženijného prieskumu v obrane je získať správy:

- a) na vlastnej strane o teréne, aby sa mohli úplne využiť všetky jeho prirodzené ochranné vlastnosti pri budovaní obrany a na ochranu vojsk a bojovej techniky,
- b) u nepriateľa o jeho ženijných opatreniach, prípravách, ženijných jednotkách, ženijnej bojovej technike a jeho možnostiach využitia terénu na výhodné zaujatie východiska na útok.

(6) Ženijným prieskumom pred predným okrajom vlastnej obrany a v zostave nepriateľa sa predovšetkým zisťuje a spresňuje:

- a) systém výbušných a nevýbušných zátarás a prekážok,
- b) priestory a smery prístupné tankom,
- c) rozvinovanie a úpravy komunikačnej siete a zosilňovanie komunikačných objektov,
- d) priestory vhodné na zhotovenie zátarás a objekty na prístupoch k prednému okraju vhodné na ničenie.

(7) Ženijným prieskumom terénu pri budovaní obrany sa zisťujú:

- a) miesta vhodné na budovanie veliteľských stanovišť,
- b) priestory vhodné na vybudovanie ochranných stavieb a postavení,
- c) priestory a čiary vhodné na skrytie živej sily a techniky,
- d) priestory a čiary vhodné na umiestnenie zátarás a prekážok,
- e) stav a hustota hradských, ciest pre presuny,
- f) možnosti zasiahnutia ženijných zatarasovacích jednotiek v priebehu vedenia obrany,

- g) hydrologické a geologické podmienky ovplyvňujúce zasiahnutie ženijnej techniky, alebo ktoré majú rozhodujúci vplyv na spôsob budovania opevňovacích objektov alebo zátarás,
- h) možnosti získavania materiálu, náradia a strojov z miestnych zdrojov.

(8) Ženijným prieskumom v priebehu vedenia obranného boja sa zisťuje:

- a) začlenenie nepriateľských ženijných jednotiek a ženijnej techniky do bojovej zostavy,
- b) ženijné opatrenia vykonávané nepriateľom (najmä odtarasovanie a zatarasovanie), úpravy hradských a ciest,
- c) nutné ženijné opatrenia pri použití zbraní hromadného ničenia,
- d) možnosti zasiahnutia vlastných ženijných jednotiek pri plánovanej činnosti a nové úlohy vyplývajúce z bojovej situácie, napríklad zasiahnutie ženijných jednotiek, manéver zátarasami, obnova hradských a ciest.

(9) Boj na zdržanie je boj, v ktorom sa jednotky pod tlakom nepriateľa usilujú šetriť čas v danom priestore znížením jeho tempa a spôsobovaním mu strát bez toho, aby sa ráznejšie zapojili do boja. Môže byť vedený na spomalenie postupu nepriateľa, zníženie jeho bojového potenciálu, zhromažďovanie informácií o zámeroch nepriateľa, alebo na ochranu vlastných jednotiek.

(10) Neustály tok presných spravodajských informácií je významný pre boj na zdržanie. Včasné a spoľahlivé informácie zo spravodajských prostriedkov na všetkých úrovniach velenia sú potrebné v priebehu boja na zdržanie, zvlášť v zámeroch nepriateľa, jeho spôsobilostiach a slabých miestach.

(11) Ženijným prieskumom pri vedení boja na zdržanie sa zisťuje:

- a) charakter vybraného terénu na vykonávanie boja na zdržanie, prírodné alebo umelo vytvorené prekážky, pozorovacie možnosti a možnosti vytvárania palebných zón a možnosti odpútania sa z boja,
- b) či uvedený priestor má dostatočnú hĺbku z hľadiska možnosti presunov (ústupov),
- c) hustota ciest a priechodnosť terénu pri premiestňovaní vlastných jednotiek pri odpútaní sa a presune do nových bojových postavení,
- d) vlastnosti terénu (priechodnosť) v miestach, kde vlastné jednotky vykonávajú protiútok,
- e) možnosti zriaďovania ženijných zátarás v medzerách vlastných vojsk, aby sa zabránilo možnému prenikaniu nepriateľa do týchto medzier,
- f) rozsah prírodných zátarás a miesta pre zriadenie umelých zátarás pri zaujímaní bojových postavení,

- g) možnosti zriaďovania ženijných zátarás a využitie terénu na možnú krídelnú ochranu vlastných jednotiek,
- h) možné miesta pre ničenie s prihliadnutím na presuny a manéver vlastných jednotiek,
- i) miesta možného výskytu improvizovaných výbušných a nástražných výbušných prostriedkov, ktoré môžu nepriamo ovplyvniť manéver, palebnú silu a ochranu bojových jednotiek.

Čl.24

Ženijný prieskum pri stabilizačných aktivitách

(1) Stabilizačné aktivity môžu byť vyjadrené ako samostatné taktické úlohy, ktoré sa usilujú stabilizovať situáciu zriadením podmienok umožňujúcich rekonštrukciu a rozvoj. Presadzujú bezpečnosť a kontrolu nad priestorom, pričom využívajú vojenský potenciál za účelom udržiavania, obnovy alebo vytvárania situácie, v ktorej môžu správne fungovať zodpovedné administratívne orgány.

(2) Medzi typy stabilizačných aktivít patria:

- a) bezpečnosť a kontrola,
- b) podpora reformy bezpečnostného sektora,
- c) počiatočná obnova základných občianskych služieb a zariadení,
- d) úlohy dočasnej vlády.

(3) Stabilizačné aktivity môžu byť definované aj ako systém alebo zloženie taktických úloh, ktoré môžu byť pridelené jednotke, aby zaručili dosiahnutie úspechu, v závislosti od špecifickej aktivity. Jednotka alebo úlohové zoskupenie bude nasadené na jednu zo špecifických aktivít:

- a) predchádzanie konfliktom,
- b) oddeľovanie znepriatelených strán,
- c) stabilizácia, obnova a vojenská pomoc,
- d) evakuácia,
- e) pomoc pri humanitárnych operáciách.

(4) Pretože stabilizačné aktivity majú v každej operácii špecifické postavenie a špecifický účel, bude aj zameranie ženijného prieskumu špecifické a bude vykonávané podľa konkrétnej situácie.

(5) Pri plnení úloh pri vedení stabilizačných aktivít sa ženijným prieskumom môžu zisťovať napríklad:

- a) pri predchádzaní konfliktom zisťovať úroveň ženijných opatrení protistojacich strán, zistiť rozsah ženijných zátarás budovaných znepriatelenými stranami,

- zistiť možné miesta výskytu improvizovaných výbušných a nástražných výbušných prostriedkov,
- b) pri oddeľovaní znepriatelených strán zistiť stav ciest, terénu a výskyt ženijných zátarás pri oddelení bojujúcich (znepriatelených strán),
  - c) pri stabilizácii, obnove a vojenskej pomoci zistiť stav ciest a terénu potrebného na hliadkovanie, zisťovanie miest výskytu nástrah na cestách a v teréne a nástrah pri vyhľadávaní a zadržiavaní,
  - d) pri evakuácii zistiť stav rozrušenia terénu a výskyt ženijných zátarás a rôznych nástrah v priestoroch pre zriadenie predsunutej základne, evakuačných bodov a prijímacích stredísk. Ženijne preskúmať životne dôležité body a kľúčové miesta terénu, zátarasy na cestách vyčlenených na evakuáciu a ich stav,
  - e) pri pomoci humanitárnym operáciám napríklad ženijný prieskum ciest, terénu a priestorov ako aj ženijný prieskum miest prípadných katastrof.

Čl.25

Ženijný prieskum pri umožňujúcich aktivitách

(1) Umožňujúce aktivity spájajú, zabezpečujú a podporujú prechod medzi rôznymi typmi vojenských aktivít. Umožňujúca aktivita nie je nikdy uskutočňovaná vlastným pričinením. Jej vykonanie musí viesť do ďalšieho typu vojenskej aktivity.

(2) Medzi umožňujúce aktivity patria:

- a) prieskum,
- b) bezpečnosť,
- c) nadviazanie dotyku, stretný boj,
- d) spájanie jednotiek,
- e) ústup, odchod,
- f) vystriedanie jednotiek v boji,
- g) pomoc obkľúčeným silám,
- h) pochod,
- i) prekonávanie prekážok, zátarás.

(3) Prieskumné aktivity sú také aktivity, ktoré sú vykonávané s cieľom získania informácií o nepriateľovi, teréne, životnom prostredí alebo o miestnom obyvateľstve v konkrétnom priestore. Obvyklými úlohami tejto aktivity sú prieskum priestoru, mosta a trasy. Ženijným prieskumom sa zisťuje:

- a) stav terénu a úroveň jeho rozrušenia,
- b) výskyt ženijných zátarás a možnosti ich prekonania,
- c) rozsah nástražných výbušných systémov v teréne a na cestách (objektoch),
- d) hustota cestnej siete v záujmovom priestore, ich kapacita a úroveň poškodenia,
- e) maskovacie vlastnosti terénu pre presuny a rozmiestnenie jednotiek,

f) geologické podmienky pre budovanie opevňovacích objektov.

(4) Aktivity v oblasti bezpečnosti umožňujú včasné a presné varovanie o dispoziáciách a aktivitách nepriateľa. Aktivity v oblasti bezpečnosti pozostávajú z hliadkovania, ochrany a krytia. Ženijným prieskumom sa v oblasti bezpečnosti zisťuje:

- a) ženijný prieskum ciest a priestorov pre hliadkujúce jednotky,
- b) výskyt ženijných zátarás v priestore rozmiestnenia s dôrazom na výbušné zátarasy a nástražné výbušné systémy,
- c) miesta vhodné pre ženijné ničenie nepriateľa,
- d) ženijný prieskum terénu pre pôsobenie krycích síl s dôrazom na cesty a prekonávanie ženijných zátarás nepriateľa.

(5) Postup na nadviazanie dotyku je uskutočňovaný s cieľom nadviazať alebo obnoviť dotyk s nepriateľom za čo najvýhodnejších podmienok. Zvyčajne je postup na nadviazanie dotyku uskutočňovaný v príprave na následný útok a preto končí, keď sú hlavné sily rozmiestnené na následnú činnosť podľa rozhodnutia veliteľa.

(6) Pri postupe na nadviazanie dotyku sa ženijným prieskumom zisťuje:

- a) stav ciest využívaných jednotkami pri presune do priestoru boja,
- b) ženijné opatrenia nepriateľa pri napadaní našich jednotiek z boku,
- c) rozsah zatarasovania nepriateľom pri činnosti krycích síl a možnosti ich prekonávania,
- d) ženijné vybudovanie postavení nepriateľa, prieskum vhodných ciest na obídenie alebo vykonanie obchvatu vlastnými jednotkami,
- e) stav terénu, ciest a prekážok z hľadiska vykonania požadovaného presunu,
- f) prieskum terénu s ohľadom na možnosti ochrániť vlastné jednotky pri presunoch, miestach prechodu (pieskum mostov a priesmykov),
- g) ženijný prieskum terénu s dôrazom na možné vybudovanie postavení a palebných základní,
- h) prieskum ciest s ohľadom na ich dostatočnú hustotu pri presune hlavných síl,
- i) ženijný prieskum prekážok pred predným okrajom s dôrazom na možnosti prekonávať výbušné zátarasy.

(6) Stretný boj je aktivitou, ku ktorej môže dôjsť vtedy, keď sa obe strany snažia splniť svoju úlohu útokom. Stretný boj sa líši od postupu na nadviazanie dotyku v tom, že dochádza k nemu neočakávane, zatiaľ čo pri postupe na nadviazanie dotyku veliteľ plánovane stanovuje dotyk s nepriateľom. Ženijným prieskumom v stretnom boji sa zisťuje:

- a) stav ciest pre rozvinutie vlastných jednotiek,

- b) stav a ďalšie možnosti ženíjnych opatrení najmä na bokoch zoskupenia nepriateľa a na čiarach, z ktorých sa predpokladá rozvinutie na stretný boj,
- c) stav vodných prekážok, výrazných terénnych nerovností a objektov v priestore stretnutia a možnosti ich využitia v boji,
- d) možnosti prechodu kontaminovanými priestormi, lesnými porastmi, horskými predelmi, výbušnými zátarasami a pod.

(7) Spájanie jednotiek sa organizuje za účelom spojenia dvoch spojeneckých jednotiek na teritóriu, ktoré je kontrolované nepriateľom. Pri spájaní jednotiek môžu obe postupovať oproti sebe, prípadne jedna môže byť stacionárna alebo môže byť obkľúčená. Jednotky môžu mať rovnaké alebo rozdielne úlohy. Ženíjnym prieskumom pre spájanie jednotiek sa zisťuje:

- a) ráz a charakter terénu s ohľadom na predpokladaný postup jednotiek,
- b) druhy ženíjnych zátarás a možnosti ich prekonania pri približovaní sa jednotiek,
- c) hustota ciest, ich stav a rozsah ženíjnych úprav pre presun jednotiek na spojenie.

(8) K ústupu dochádza vtedy, keď sa jednotka stiahne od nepriateľa v súlade s vôľou jej veliteľa. Snahou je odpútať bojové jednotky od nepriateľa, aj keď naďalej môže byť s ním udržiavaný dotyk pomocou ďalších prostriedkov, ako napríklad nepriamou paľbou, prieskumom alebo sledovaním. Ženíjnym prieskumom pre ústup sa zisťuje:

- a) výskyt problémových priestorov, ktoré sú v blízkosti potencionálnych zdrojov toxických priemyselných látok, alebo miest s citlivou kultúrou,
- b) počet a stav ciest potrebných na vykonanie ústupu,
- c) rozsah ženíjnych zátarás na smeroch ústupu a možnosti ich prekonania,
- d) vhodné miesta pre zriadenie zátarás na spomalenie mobility nepriateľa,
- e) vhodné úseky na vykonanie demolácií pozdĺž ústupových ciest,
- f) geologické podmienky a ochranné vlastnosti terénu v priestoroch zaujatia nasledujúcich bojových postavení vlastnými jednotkami,
- g) vhodné miesta pre zriaďovanie prekážok rôznych druhov na zdržiavanie nepriateľa.

(9) Odchod je odlišný od ústupu. Je to presun jednotiek smerom od nepriateľa mimo jeho dotyk. Je vykonávaný vo všeobecnosti rovnakým spôsobom ako ústup, avšak, keď sa jednotky dostanú mimo dotyk s nepriateľom, je nepravdepodobná potreba nasadenia mohutnej krycej sily. Ženíjny prieskum pri tejto aktivite bude obvykle zameraný na prejazdnosť odchodových ciest a výskyt zátarás vytvorených nepriateľom mínovaním na diaľku.

(10) Ak prevezme jedna jednotka bojové úlohy od druhej, považuje sa to za vystriedanie jednotiek. Typy vystriedaní sú:

- a) vystriedanie na mieste,
- b) postup prekročením vpred,
- c) postup prekročením vzad.

(11) Ženijným prieskumom pre vystriedanie jednotiek sa zisťuje:

- a) množstvo a stav ciest pridelených veliteľom na presun jednotiek k vystriedaniu,
- b) charakter priestorov, ich ochranné vlastnosti a geologické podmienky na budovanie základných opevňovacích objektov pre rozmiestnenie a rozvinutie,
- c) množstvo a stav ciest pre odchádzajúce (vystriedané) jednotky.

(12) Ženijným prieskumom pri bojoch v obklúčení sa zisťuje:

- a) ženijné opatrenia nepriateľa na prelomenie zostavy obklúčených jednotiek,
- b) slabo opevnené alebo obsadené úseky terénu nepriateľom,
- c) priechodnosť terénu pre jednotky presúvajúce sa pešo alebo na technike,
- d) nepriateľské zátarasy na plánovaných smeroch prieniku vlastných jednotiek na prelomenie obklúčenia,
- e) materiály z miestnych zdrojov,
- f) vybavenie nepriateľských ženijných jednotiek zatarasovacími prostriedkami a prostriedkami pre mechanizácie zemných prác,
- g) stav ciest v smere plánovaného prelomenia sa z obklúčenia,
- h) podmienky a možnosti budovania ochranných stavieb.

(13) Pochod je typ umožňujúcej aktivity, ktorá zahŕňa presun bojových a ďalších jednotiek z jedného miesta do druhého bez očakávania boja. Je rozdielny oproti postupu na nadviazanie dotyku v tom, že aj keď jednotky vykonávajúce pochod sú pripravené čeliť aktivitám nepriateľa, neusilujú sa vyhľadávať s ním dotyk. Ženijným prieskumom pri pochode sa zisťuje:

- a) stav komunikácií a objektov na nich, stav prepravísk, brodov a výskyt zátarás na pochodových osiach,
- b) stupeň poškodenia komunikácií a objektov na nich a možnosti obchádzok,
- c) stav priestoru zastávok, odpočinkov a priestorov rozmiestnenia,
- d) stav vodných zdrojov,
- e) možnosti maskovania vlastných jednotiek a využívanie miestnych zdrojov materiálu,
- f) ráz a rozsah ženijných opatrení nepriateľa.

(14) Pri prekonávaní prekážok (zátarás) musí byť ženijný prieskum zameraný na všetky prekážky v smere postupu vlastných jednotiek. Ženijným prieskumom sa zisťuje:

- a) množstvo a charakteristika vodných plôch, mostov na nich a miest pre ich možné prekonanie,
- b) obchádzky okolo týchto prekážok ak sú možné,
- c) geografické podmienky v miestach vhodných na prekonanie prekážok,
- d) terén na prístupoch k prekážkam,
- e) možnosti maskovania vlastných jednotiek a využívanie miestnych zdrojov materiálu,
- f) ráz a rozsah ženijných opatrení nepriateľa.

(15) Pre prekonávanie prekážok (zátarás) musí byť ženijný prieskum zameraný na všetky prekážky v smere postupu vlastných jednotiek. Ženijným prieskumom prekážok sa zisťuje:

- a) množstvo a charakteristika vodných plôch, mostov na nich a miest pre ich možné prekonanie,
- b) obchádzky okolo týchto prekážok ak sú možné,
- c) geografické podmienky v miestach vhodných na prekonanie prekážok,
- d) terén na prístupoch k prekážkam,
- e) hustota a druh mýnových polí, možnosti ich obídenia,
- f) zdolateľnosť ťažkého nerovného, strmého alebo močaristého terénu,
- g) výskyt kráterov a priekop na smere postupu,
- h) kontaminované miesta v teréne a možnosti ich obídenia,
- i) výskyt stromových zásekov, ruiny, rozrušené miesta po použití zbraňových systémov,
- j) miesta zosuvov pôdy, ktoré môžu mať vplyv na presuny vlastných jednotiek, možnosti ich obchádzania,
- k) miesta umelo vyvolaných záplav alebo zatopení.

Š I E S T A   H L A V A

PRIESKUM ŽENIJNÝCH OPATRENÍ NEPRIATEĽA

Čl.26

Prieskum zátarás a objektov pripravených na ničenie

(1) Cieľom ženijného prieskumu zátarás a objektov pripravených na ničenie je získať potrebné údaje pre ich prekonanie alebo odstránenie. Úlohou prieskumu zátarás a objektov pripravených na ničenie je zistiť:

- a) ich druh a umiestnenie v teréne (zameranie),
- b) ich charakteristiku (veľkosť, priebeh, použitý materiál, spôsob zriadenia),
- c) spôsob ich ochrany a zaistenia (množstvo, druh a stanovište vyčlenených síl a prostriedkov),

- d) možnosti ich obídienia, prekonávania alebo odstránenia,
- e) najvhodnejšie miesta na vytváranie priechodov a prístupov k zátarasám, objektom pripravených na ničenie a stanovištiar roznetu,
- f) rozsah a stupeň ich kontaminovania.

(2) Pri múnových poliach zriadených klasickými spôsobmi:

- a) počet a vzdialenosti radov mún, vzdialenosti mún od seba v radoch, poprípade rozmiestnenie mún v skupinách,
- b) dĺžku, hĺbku a priebeh hraníc múnových polí,
- c) spôsob kladenia mún,
- d) priechody v múnových poliach alebo medzery medzi nimi, možnosti obídienia,
- e) použité typy mún a roznetovačov, možnosti a spôsoby ich zaistenia alebo odstránenia,
- f) u múnových polí zriadených na diaľku rozptyl mún v jednotlivých častiach múnového poľa,
- g) najkratší alebo najvhodnejší smer prekonania,
- h) hustota múnového poľa, čas a prostriedok jeho zriadenia,
- i) čas samodeštrukcie a rozsah použitia klamných mún.

(3) U objektov pripravených na ničenie sa zisťuje:

- a) počet, veľkosť, typ a umiestnenie náloží,
- b) údaje o roznetovej sieti,
- c) spôsob prípravy rýchleho ničenia,
- d) rozsah prekážky vzniknutej zničením objektu,
- e) návrh a spôsob dezadjustácie.

Čl.27

Ženijný prieskum prepravisk

(1) Cieľom ženijného prieskumu nepriateľských prepravisk na vodných prekážkach je získať o nich potrebné údaje pre ich využitie vlastnými jednotkami alebo pre ich ničenie.

(2) Pri prieskume prepravisk sa musia zistiť všetky údaje o prepraviskách, ktoré by mohli byť využité vlastnými jednotkami pri ich dosiahnutí. Ženijným prieskumom sa musí zistiť:

- a) šírka, hĺbka vodnej prekážky, rýchlosť prúdu, charakter dna a brehov (výška, príkrosť brehov, hustota a druh porastu, miesta vhodné pre spustenie prepravných prostriedkov na vodu a výjazdy na protiľahlom brehu),
- b) nepriateľské ženijné zátarasy a prekážky vo vode a na brehoch (miesta a druh zátaras na prístupoch k vodnej prekážke),

- c) stav existujúcich brodov, hydrotechnických zariadení, mostov, prívozov a iných prepravísk,
- d) možnosti využitia miestnych prepravných prostriedkov, výskyt vhodného materiálu z miestnych zdrojov,
- e) vhodné prístupy k vodnej prekážke (možnosti pozorovania, rozsah budovania nepriateľskej obrany, podmienky pre presun prepravných prostriedkov, stav cestných komunikácií na prístupoch k vodnej prekážke),
- f) vhodné miesta pre zriadenie jednotlivých druhov prepravísk, vhodné miesta pre skrytie jednotiek na oboch brehoch prírodným maskovaním.

(3) Okrem toho sa zisťujú:

- a) u mostového prepraviska:
  1. Technické údaje o moste (typ, materiál a konštrukcia, počet a druh podpier, spôsob prevozu po moste, typ vozovky).
  2. Zaťažiteľnosť mosta a spôsob spojenia s brehom.
  3. Možnosti zosilnenia alebo obnovy mosta.
- b) u plavidlového a prievozoového prepraviska:
  1. Rýchlosť prúdu a šírka vodnej prekážky.
  2. Sklony a stav vjazdov do vodnej prekážky a výjazdov z nej.
  3. Druh pohonu prievozu (motorový, lanový, kladkový, kombinovaný).
  4. Druhy techniky, ktoré možno pripravovať.
- c) u brodového a podvodného prepraviska:
  1. Rýchlosť prúdu a šírka vodnej prekážky.
  2. Hĺbka vody.
  3. Sklon, šírka a únosnosť brehov.
  4. Počet brodov na prepravisku.
  5. Spôsob vytýčenia brodu.
  6. Spôsob údržby a ochrany brodu.
- d) u ťadového prepraviska:
  1. Hrúbka, stav a štruktúra ťadu.
  2. Tvar brehov a ich porast.
  3. Miestne zdroje materiálu na zosilnenie ťadového prepraviska.

Čl.28

Prieskum ženijných úprav terénu

(1) Cieľom prieskumu ženijných úprav terénu je zistiť údaje o stupni odolnosti a pripravenosti na ochranu vojsk. Úlohou prieskumu ženijných úprav terénu je zistiť predovšetkým:

- a) miesta ženijného budovania terénu z hľadiska ochrany proti zbraňam hromadného ničenia,

- b) druh terénu, ktorého sa využíva na túto ochranu,
- c) sily a prostriedky vyčlenené pre prácu a pravdepodobný čas na dosiahnutie maximálnej odolnosti,
- d) charakteristika pôdných pomerov (rozpojitelnosť horniny a hydrologické pomery),
- e) možnosti zamaskovania žienijných úprav terénu a nápadné demaskujúce príznaky.

(2) Pri skúmaní terénnych možnosti sa zisťuje:

- a) možnosti využitia nerovnosti terénu (strží, roklín, údolí, úžľabín, násypov, úvozov alebo terénnych stupňov) nepriateľom a jeho opatrenia na ich úpravu a zdokonalenie,
- b) tvar, priebeh a ochranné vlastnosti terénnych tvarov, smer odkiaľ je daný terén najzraniteľnejší.

(3) Pri prieskume lesov sa zisťuje:

- a) ráz lesa (druh, hrúbka stromov, hustota) terénu (členitý, zvlnený a pod.) a pôdy (rozpojitelnosť, vodné pomery),
- b) priebeh ciest, budovanie vjazdov a výjazdov,
- c) budovanie protipožiarnych pásov a vodných nádrží, využiteľné vodné zdroje,
- d) budovanie opevňovacích objektov (okopov, úkrytov palebných objektov, ich odolnosť, zakrytie a pod.).

(4) Z hľadiska možnosti využívania podzemných priestorov sa zisťuje:

- a) spôsob zabezpečenia vstupov, ich rozmiestnenie vzhľadom na okolitý terén a ostatné otvory podzemných priestorov,
- b) druh horniny, výška nadložia,
- c) spôsob pripojenia na elektrickú a telekomunikačnú sieť,
- d) opatrenia uskutočňované v okolí objektu (bojové zaistenie, prístupy, antény),
- e) nápadné orientačné body vhodné pre presné zameranie objektu.

(5) Pri opatreniach nepriateľa v opevnených priestoroch sa zisťuje:

- a) či sú okná v prízemných priestoroch zamurované a sú pripravené na strelne,
- b) náznaky odstraňovania horľavín v celom okolí,
- c) či sú vyčistené sektory výstrelu,
- d) či sú zriadené násypy (okolie múrov a využívanie budov, palebných plání medzi budovami,
- e) či sa nevykonáva vypratávanie pivníc, podpieranie ich stropov, budovanie núdzových výlezov, zamurovanie všetkých otvorov do pivníc, osadzovanie protitlakových dverí a vybavovanie takto zriadených úkrytov zariadením.

(6) Pri prieskume v meste bránenom nepriateľom sa na odhalení systému jeho ženijného vybudovania zisťuje:

- a) ráz zastavania (plán zastavania, typy budov, výskyt ohrád, hustota zastavania, odolnosť proti úderom zbraní hromadného ničenia,
- b) rozmiestnenie opevňovacích objektov, ich ráz a sektor výstrelu,
- c) budovy upravené na obranu a stupeň ich ženijného vybudovania,
- d) výskyt zátarás a prekážok, ich charakteristika a rozmiestnenie,
- e) vhodné prístupy k nepriateľským zátarasám a opevňovacím objektom,
- f) miesta priechodov v zátarasách a budovách, priechodnosť ulíc a dvorov,
- g) systém zásobovania mesta vodou,
- h) ráz podzemných objektov (tunelov, kanalizačných a vodovodných podzemných chodieb) a možnosť ich využitia nepriateľom.

Čl. 29

Prieskum opevneného terénu a dôležitých opevňovacích objektov

(1) Cieľom prieskumu opevneného terénu je získať údaje o možnostiach jeho rýchleho prekonania prípadne ničenia jednotlivých objektov. Úlohou prieskumu obranných postavení nepriateľa je zistiť:

- a) priebeh a hĺbku obranných postavení,
- b) vzdialenosti medzi jednotlivými obrannými postaveniami a počet týchto postavení na danom smere,
- c) umiestnenie rajónov obrany, opevnených bodov a veliteľských stanovišť,
- d) palebné postavenia delostreleckých, protiletadlových a protitankových prostriedkov a pravdepodobný systém palieb,
- e) umiestnenie zátarás a prekážok.

(2) Druhy opevňovacích objektov sa posudzujú podľa charakteristických znakov a umiestnenia. Účel vybudovaných opevňovacích objektov sa posudzuje podľa:

- a) umiestnenia, tvaru, rozmerov, spôsobu budovania, charakteristického porušenia vzhľadu terénu a maskovania,
- b) rozsah budovania, vybavenia a zostavy jednotlivých objektov.

(3) U osobitých nepriateľských opevňovacích objektoch plánovaných na zničenie alebo vyradenie sa zo ženijného hľadiska získavajú tieto údaje:

- a) systém vonkajšej ochrany objektov (pozorovanie, stráženie, zátarasy, nástrahy, osobitná ochrana a pod.),
- b) umiestnenie, počet, rozmery, situovanie, ochrana a odolnosť vstupných častí (vchodov, vjazdov) a nasávacích otvorov pre filtračné a ventilačné zariadenia,
- c) približná výška stropu alebo hrúbka nadložia,

- d) umiestnenie, počet a situovanie vetracích a nasávacích otvorov pre agregáty,
- e) zdroje vody mimo objektu a ich ochrana,
- f) inžinierske siete (prívod elektrickej energie, antény, telekomunikačné prípojky, vodovod odpadová voda,) a ich ochrana mimo objektu,
- g) príjazdové komunikácie, pohyb osôb a dopravných prostriedkov v okolí objektu,
- h) spôsob vchádzania a vychádzania z objektu,
- i) maskovanie jednotlivých častí objektu.

(4) Pri prieskume vnútorných priestorov opevňovacích objektov sa ženijným prieskumom zisťuje:

- a) dispozičné riešenie vstupnej časti,
- b) rozmery, tvar a počet protitankových dverí,
- c) typy protitankových uzáverov (mechanické, automatické, poloautomatické),
- d) situovanie a približné rozmery jednotlivých častí objektu,
- e) umiestnenie a výkon náhradných energetických zdrojov,
- f) umiestnenie veliteľského stanovišťa a stanovišťa riadiacich orgánov,
- g) spôsob prevedenia inštalácie (rozvod vody, električky, telekomunikácii a pod.),
- h) umiestnenie záložných vchodov a výlezov,
- i) najmenej odolné miesta opevňovacích objektov,
- j) či majú objekty vybudované stále zariadenia pre ničenie, zaplavenie a pod.),
- k) spôsob ochrany a obrany objektov, prípadne zátarasy na prístupových cestách.

Vždy sa posudzuje a vyhodnocuje možnosť ničenia jednotlivých zariadení.

Čl.30

Prieskum maskovacích opatrení

(1) Prieskumom maskovacích opatrení nepriateľa sa zisťujú zamaskované predmety, stále a poľné opevňovacie objekty, zbrane, zbraňové systémy a pod. s cieľom získať čo najvierohodnejšie správy o jeho sile, zostave, činnosti a zámeroch.

(2) Úlohou ženijného prieskumu zamaskovaných skutočných objektov je zistiť:

- a) ich polohu v teréne podľa súradníc, druh, typ, počet a rozmiestnenie v teréne,
- b) spôsob zamaskovania, druhy, typy a konštrukcie masiek,
- c) prísunové a odsunové komunikácie a spôsob ich zamaskovania.

(3) Na odkrytie klamných cieľov a objektov ženijným prieskumom sa zisťujú:

- a) ich miesta v teréne,
- b) ich charakteristika (čo znázorňujú), počet, rozsah alebo rozloha,

- c) rozmiestnenie a vzdialenosť skutočných objektov od klamných objektov,
- d) druh a počet použitých masiek, makiet a ich umiestnenie v teréne,
- e) druh, typ, počet a umiestnenie skutočnej techniky v klamných priestoroch.

(4) Nepriateľské jednotky, ich činnosť a rôzne vojenské objekty a zariadenia sa vyhodnocujú pomocou zistených demaskujúcich príznakov všetkými druhmi a spôsobmi prieskumu, hlavne však pozorovaním a využitím technických prístrojov ako aj pozemným alebo vzdušným pozorovaním.

Čl.31

Prieskum úprav hradských a ciest

(1) Cieľom prieskumu úprav hradských a ciest využívaných nepriateľom je zistiť ich zjazdnosť, kapacitu, druh úprav, zaťažiteľnosť cestných objektov, možnosť ich využitia pre vlastné vojská alebo možnosť ich zatarasenia a ničenia.

- (2) Ženijným prieskumom úprav (stavu) hradských a ciest sa zisťujú:
- a) cestné úseky, na ktorých sa uskutočňujú úpravy, ich kapacity, druh a typ hradskej (cesty),
  - b) druh úprav a rozsah prác, časť ich začatia a skončenia,
  - c) rozsah úprav uskutočňovaných počas prieskumu,
  - d) poloha cestných objektov, ich charakteristika, opis, zaťažiteľnosť, spôsob zamaskovania a zaistenia,
  - e) spôsobilosť hradských a ciest a objektov na nich pre predpokladanú premávku,
  - f) úpravy uskutočňované v miestach priechodov cez vodné prekážky,
  - g) výskyt stavebného materiálu v blízkosti ciest,
  - h) ťažkozjazdné úseky a ich označenie v teréne,
  - i) zameranie novovybudovaných hradských (ciest) a ich situovanie v teréne a mape,
  - j) jednotky a útvary nepriateľa, ktoré úpravu alebo stavbu hradských a ciest uskutočňujú, ich číslovanie, zloženie a technické vybavenie.

(3) V prípadoch príznakov, že jednotky nepriateľa pripravujú komunikačný smer na ničenia sa zisťujú:

- a) druhy zátarás, ich veľkosť, typ, počet a rozmiestnenie mín, spôsob stráženia,
- b) stanovištia roznetových hliadok, prípadne spôsob roznetu,
- c) možnosti obídenia alebo prekonania zátarasy,
- d) najvhodnejšie spôsoby a prostriedky pre vytvorenie priechodov alebo odstránenie zátarás,
- e) či sú a akým spôsobom sú zatarasené brehy, podpery mosta a vodná prekážka v priestoroch vhodných pre ich prekonanie,
- f) možnosti obídenia zatarasného komunikačného smeru.

Čl.32

Prieskum vodných staníc a zásobovanie vodou

(1) Cieľom prieskumu miest pre zásobovanie vodou nepriateľa je zistiť možnosť narušenia zásobovania nepriateľa vodou alebo prípadne využitie týchto miest pre potrebu vlastných vojsk.

- (2) Pri prieskume miest, kde sú zriadené vodné stanice, sa zisťuje:
- a) presná poloha, typ a počet vodných staníc podľa súradníc na mape,
  - b) poloha druh a výdatnosť vodných zdrojov,
  - c) ráz okolitého terénu, zloženie horniny, hlavné prísunové a odsunové cesty a ich stav,
  - d) umiestnenie a počet čerpadiel, nádrží na úpravu vody a nádrží s upravenou vodou, miesta pre výdaj vody,
  - e) približné zásoby upravenej vody,
  - f) poloha a druh náhradných vodných zdrojov a náhradných miest pre výdaj vody,
  - g) spôsob ochrany a obrany vodných zdrojov.

SIEDMA HLAVA

ŽENIJNÝ PRIESKUM VODNÝCH PREKÁŽOK

Čl.33

Prieskum miest vhodných na zriadenie prepravísk

(1) Aby jednotky mohli pokračovať v operáciách potrebujú prostriedky na prekonanie prekážok. Hoci k prekonávaniu prekážok zvyčajne dochádza počas ofenzívnych aktivít, môžu sa vyskytnúť aj v priebehu defenzívnych aktivít alebo v boji na zdržanie. Tiež sa môžu vyskytnúť v celom priestore operácie pozdĺž dopravných komunikácií v priestore v tyle. Často sa tam zahrňuje prechod líniami alebo vystriedanie.

(2) Cieľom ženijného prieskumu pri vyhľadávaní vhodných miest pre zriadenie prepravísk je spresniť alebo vyhľadať najvhodnejšie miesta na vodných prekážkach pre zriadenie niektorého typu prepraviska.

(3) Ženijný prieskum do doby, kedy sa predpokladá prechod cez vodnú prekážku uskutočňujú sily prostredníctvom prieskumných jednotiek útočiacich vojsk. Do zostavy prieskumných hliadok brigády vysielaných na prieskum priestorov plánovaných úsekov prechodu sa začleňujú aj ženijné prieskumné hliadky alebo ženisti prieskumníci.

(4) Údaje o vodnej prekážke sa získavajú tiež vzdušným prieskumom, štúdiom topografických a špeciálnych máp, hydrotechnických údajov, dopytom u miestnych obyvateľov, prípadne výsluchom zajatcov alebo prebehľíkov.

(5) Po príchode k vodnej prekážke ženijné jednotky určené na zriaďovanie prepravísk vysielajú ženijné prieskumné hliadky na spresnenie údajov o vodnej prekážke a teréne v priestoroch plánovaných prepravísk.

- (6) Ženijným prieskumom vodnej prekážky sa zisťuje (spresňuje):
- a) šírka, hĺbka vodnej prekážky a rýchlosť prúdu,
  - b) charakter dna a brehov (stav, výška, sklon a únosnosť brehov a ráz porastu),
  - c) výskyt nepriateľských ženijných zátarás a prekážok vo vode a na odjazdových cestách,
  - d) stav existujúcich brodov, hydrotechnických zariadení, mostov, prievozov a iných prepravísk a možnosti využitia miestnych prepravných prostriedkov z miestneho materiálu,
  - e) RCHBO situácia,
  - f) vhodné prístupy k vodnej prekážke, ich stav prípadne rozsah prác na ich úprave,
  - g) miesta vhodné na zriadenie prepravísk,
  - h) miesta umožňujúce skrytie vojsk na oboch brehoch prírodným maskovaním.

Čl.34

Prieskum pre zriadenie plavidlového prepraviska

(1) Cieľom ženijného prieskumu vodnej prekážky pre zriadenie plavidlového prepraviska je vyhládať najvhodnejšie miesta pre prepravu obojživelnými prepravnými prostriedkami (BVP, OT, Aligátor) a ženijnými obojživelnými prostriedkami (PTS, GSP), vo výnimočných prípadoch tiež miestnymi a výpomocnými prepravnými prostriedkami.

(2) Pri prieskume pre zriadenie plavidlového prepraviska sa musia okrem úloh uvedených v čl.33 zistiť:

- a) miesta vhodné na vjazdy (spustenie) plavidiel na vodu a pre výjazd na protihľý breh,
- b) miesta odplávania a pristátia na vlastnom i protihľlom brehu, prípadne rozsah prác nutných pre ich úpravu,
- c) možnosť použitia obojživelných prostriedkov na prepravu (sklony brehov, rýchlosť prúdu, hĺbka vody),
- d) priebeh ochranných hrádzi pod vodou, ich umiestnenie a výška vodnej hladiny nad hrádzou.

Čl.35

Prieskum pre zriadenie brodového prepraviska a podvodného prepraviska pre tanky

(1) Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky pre zriadenie brodového prepraviska a podvodného prepraviska pre tanky je vyhládať najvhodnejšie miesta pre prepravu brodením alebo jazdy tankov pod vodou.

(2) Pre zriadenie brodového a podvodného prepraviska sa okrem údajov uvedených v čl. 34 zisťuje:

- a) možnosť brodenia v závislosti od typu a vlastností vozidiel a bojovej techniky, hĺbky vody a rýchlosti prúdu, stavu dna a brehov vodnej prekážky,
- b) kolísanie vodnej hladiny,
- c) ráz a rozsah prác nutných na úpravu brodov. Hĺbka vody vhodná pre brodovú prepravu je uvedená v tabuľke 1.

Čl.36

Prieskum pre zriadenie prievozového prepraviska

(1) Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky pre zriadenie prievozového prepraviska je spresniť alebo vyhládať priestor prepraviska a miesta pre zriadenie jednotlivých prievozov.

(2) Pri prieskume pre zriadenie prievozového prepraviska sa musia okrem údajov uvedených v čl.34 zistiť:

- a) miesta vhodné na sústredenie prepravných prostriedkov,
- b) miesta pre zostavenie prievozových súlodí,
- c) miesta pre spúšťanie člnov,
- d) miesta odplávania a miesta pristátia na príľahlom a protiľahlom brehu, prípadne rozsah prác nutných pre ich úpravu,
- e) priebeh ochranných hrádzi pod vodou, ich umiestnenie a výšku, výšku vodnej hladiny nad hrádzou.

Tabuľka 1 Prípustné hĺbky vody pre brodovú prepravu

P.č.	Brodiaca technika	Prípustná hĺbka brodu v metroch pri rýchlosti prúdu		
		do 1m.s^{-1}	do 2m.s^{-1}	nad 2m.s^{-1}
1.	osobný terénny automobil	0,6	0,5	0,4
2.	nákladný terénny automobil s užitočným nákladom do 3,5 t	0,8	0,7	0,6
3.	nákladný terénny automobil s užitočným nákladom do 10 t	1,2	0,9	0,8
4.	nákladné a špeciálne automobily Tatra, Aktis,	1,4	1,3	1,2
5.	samohybné delá	1,2	1,1	1,0
6.	stredný tank	1,4	1,3	1,2

Poznámka.- V tabuľke uvedené hĺbky sú orientačné. Presne sú uvedené pre každú techniku v predpise pojednávajúcom o prevádzke a možnostiach použitia tejto techniky.

Čl.37

Prieskum miesta pre stavbu nízkovodného mosta

(1) Cieľom žienijného prieskumu miesta pre stavbu nízkovodného mosta je určiť alebo spresniť vlastné miesto pre stavbu a prístupy k nemu, miesto pre výrobu mostných prvkov a zvoliť prísunové cesty pre dopravu stavebného materiálu a mostných prvkov.

(2) Pri prieskume miesta pre stavbu nízkovodného mosta sa musí okrem uvedených údajov v čl.34 zistiť:

- miesto vhodné pre stavbu mosta,
- rýchlosť prúdu, prúdnicu, výška hladiny,
- kolísanie vodnej hladiny,
- výskyt využiteľného materiálu,
- priehrady, vzdúvadla a iné vodné stavby poprúdové a protiprúdové,
- možnosti stavby z oboch brehov, miesta vhodné na zostavenie baranidlového súlodia, prípadne iných mechanizačných prostriedkov,
- miesta vhodné pre skládky materiálu,
- príjazdové cesty pre dovoz miestnych prvkov a materiálu k miestu stavby mosta a ich stav,
- miesta vhodné pre vybudovanie riečnych uzáverov.

Čl.38

Prieskum pre zriadenie ľadového prepraviska

- (1) Pri prieskume pre zriadenie ľadového prepraviska sa musí zistiť:
- a) hrúbka, štruktúra a zaťažiteľnosť ľadu,
  - b) stav ľadu pri brehu, jeho spojenie s brehom a hrúbka snehovej pokrývky na ľade,
  - c) teplota vzduchu a vody,
  - d) príjazdové a odjazdové komunikácie, ich stav, prípadne ráz a rozsah nutný na ich úpravu,
  - e) výskyt prekážok a zátarás na príjazdových a odjazdových komunikáciách,
  - f) miestne zdroje využiteľné na zosilnenie ľadu a na úpravu vjazdov a brehov na ľad,
  - g) priestor pre záložné ľadové prepravisko.

(2) Hrúbka a štruktúra ľadu sa zisťujú v celej šírke predpokladaných trás prepravy po ľade. Dôraz treba položiť na zmeranie hrúbky ľadu nad predpokladanou prúdnicou, kde býva najtenší. Hlavné a záložné ľadové prepravisko musí byť volené tak, aby malo vhodné brehy, ktoré vyžadujú najmenej úprav a aby zaťažiteľnosť ľadu zaručovala bezpečnú prepravu daných bremien. Zaťažiteľnosť ľadu pre rôzne bremená je orientačne uvedená v prílohe 1.

Čl.39

Prieskum miesta pre stavbu mosta z normovaných súprav

(1) Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky pre stavbu mosta z normovaných súprav, je vyhľadať alebo spresniť najvhodnejšie miesto pre stavbu mosta a získať podklady pre navrhnutie najvhodnejšieho typu mosta.

(2) Pri prieskume miesta pre zriadenie mosta z normovaných súprav sa musí okrem údajov v článku 34 zistiť:

- a) miesto vhodné pre stavbu mosta,
- b) rýchlosť a smer prúdu, prúdnica, výška hladiny,
- c) kolísanie vodnej hladiny,
- d) miesta sústredenia prepravnej techniky,
- e) príjazdové cesty a ich stav,
- f) miesta vhodné pre vybudovanie riečnych uzáverov,
- g) priebeh ochranných hrádzi pod vodou, ich výška a výška vodnej hladiny nad nimi.

Čl.40

Prieskum hydrotechnických stavieb

(1) Cieľom ženijného prieskumu hydrotechnických stavieb je získať podklady pre vyhodnotenie účinkov vody, ktorými môže táto stavba v rôznej forme ovplyvňovať režim vodnej prekážky pod stavbou a nad ňou.

(2) Prieskum hydrotechnických stavieb vykoná spravidla ženijná prieskumná hliadka zároveň s prieskumom vodnej prekážky. Ak ide o veľkú stavbu, uskutočňuje prieskum len tejto stavby. Predovšetkým sa uskutočňuje prieskum veľkých a stredných vodných nádrží, plavebných komôr (vzdúvadiel) a väčších splavov.

(3) Prieskumom hydrotechnických stavieb sa zisťuje:

- a) typ, výška, dĺžka a šírka priehradnej hrádze,
- b) hĺbka vody pri priehradnej nádrži,
- c) šírka a dĺžka vodnej nádrže,
- d) hĺbka vodnej nádrže na niekoľkých ďalších miestach, pričom jedno meranie sa musí uskutočniť na konci vzdutia,
- e) počet výpustných zariadení a ich kapacita,
- f) približný objem vody v nádrži,
- g) stráženie vodnej stavby, počet a výzbroj strážnej jednotky a režim služby,
- h) umiestnenie stálych zariadení pre ničenie, stupeň ich pohotovosti na ničenie vodnej stavby.

Okrem údajov o vlastnej vodnej stavbe sa zisťujú aj údaje o ráze údolí pod priehradnou hrádzou (šírka, tvar, druh porastu a pod.).

Čl.41

Prieskum pre zosilňovanie a obnovu mosta

(1) Úlohou prieskumu nepoškodeného mosta je zistiť údaje o jeho stave a zaťažiteľnosti, nutné pre rozhodnutie, či možno po moste prepustiť určené vozidlá alebo bojovú techniku, prípadne či treba most zosilniť, ak je zaťažiteľnosť nedostatočná.

(2) Pre zisťovanie zaťažiteľnosti mostov platí, že všetky mosty na diaľniciach a cestách prvej a tretej triedy umožňujú prepravu všetkých bremien do hmotnosti 60 t, za predpokladu že:

- a) nie sú poškodené,
- b) v každom mostnom poli bude vždy len jedno bremeno, idúce stredom vozovky mosta s maximálnou extrencitou 0,75 m.

Výnimku tvoria všetky drevené mosty a oceľové mosty s rozpätím mostných polí do 40 m. Pri týchto mostoch treba zistiť ich zaťažiteľnosť podľa zásad uvedených v odbornom predpise ³⁾.

(3) Úlohou prieskumu poškodeného alebo zničeného mosta je zistiť údaje o stave, poškodení alebo zničení mosta, nutné pre rozhodovanie o jeho obnove. Pri ženijnom prieskume pre zosilnenie alebo obnovu mosta treba zistiť:

- a) šírku vozovky a chodníkov,
- b) celkovú dĺžku mosta a dĺžku jednotlivých mostných polí,
- c) druh mosta a jeho konštrukciu,
- d) výšku mosta nad prekážkou (vzdialenosť od hladiny k spodnej hrane nosnej konštrukcie), najväčšiu hĺbku prekážky, rýchlosť prúdu vody, kolísanie vodnej hladiny a ráz dna prekážky a brehov, príľahlého terénu, prístupových komunikácií a miesto a spôsob ich zatarasenia,
- e) výskyt brodov v blízkosti mosta, alebo možnosť obchádzky,
- f) možnosti získania materiálu z miestnych zdrojov na zosilnenie alebo opravu,
- g) stupeň poškodenia alebo zničenia mosta,
- h) ďalšie údaje potrebné pre návrh zosilnenia alebo obnovy mosta.
- i) stupeň poškodenia alebo zničenia mosta,
- j) ďalšie údaje potrebné pre návrh zosilnenia alebo obnovy mosta.

Ô S M A H L A V A

ŽENIJNÝ PRIESKUM TERÉNU

Čl. 42

Cieľ ženijného prieskumu terénu

(1) Cieľom ženijného prieskumu terénu je zistiť jeho osobitosti, výskyt prírodných prekážok, stav pôdy, hradských (ciest) a zdrojov vody, charakter vodných prekážok, miesta a stav prepravísk a brodov, vplyv terénu na presuny vojsk, priestory rozrušenia vplyvom zbraní hromadného ničenia, požiarov a zátop, konta-minované pásma a priestory, možné smery ich prekonania alebo obídenia. Prieskum terénu vykonávajú všetky druhy jednotiek.

---

³⁾ Vojenský predpis Vojenské mosty. Díl I. Nízkovodní mosty (evid.zn. Žen-3-2).

(2) Pri uskutočňovaní ženijného prieskumu kontaminovaných priestorov sa zisťuje:

- a) stav ciest a prepravísk, výskyt a raz závalov, rozvalín, požiarov, možnosti ich obchádzok alebo prekonania,

(3) Pri uskutočňovaní ženijného prieskumu kontaminovaných priestorov sa zisťuje:

- b) stav ciest a prepravísk, výskyt a raz závalov, rozvalín, požiarov, možnosti ich obchádzok alebo prekonania,
- b) dĺžka úsekov zátarás vyradených z používania
- c) stupeň a ráz poškodenia opevňovacích objektov v postaveniach a priestoroch rozmiestnenia jednotiek,
- d) nutné ženijné opatrenia na odstránenie následkov nepriateľských úderov.

Pri plnení týchto úloh treba do zostavy ženijných prieskumných jednotiek zaradiť príslušníkov od jednotiek RCHBO a pri prieskume vodných zdrojov okrem toho aj špecialistov zdravotníckej služby.

Čl.43

Prieskum priechodnosti terénu

(1) Ženijný prieskum priechodnosti terénu po hradských (cestách) je zameraný na získavanie správ o možnosti rýchleho tempa presunu vojsk.

(2) Ženijným prieskumom priechodnosti hradských sa zisťuje:

- a) stav hradských (ciest),
- b) stav cestnej koruny, poškodenie a nezjazdné úseky, rozsah a druh ich poškodenia alebo zničenia, rozsah prác na ich úprave alebo obnove,
- c) schodnosť, sklon a dĺžka stúpania a svahov,
- d) ráz terénu prilahlého k ceste, ktorý má vplyv na úpravu a obnovu cesty aj na organizáciu prevádzky,
- e) druh, hustota, vzrástlosť a horľavosť porastu v okolí cesty a prevládajúci smer vetra,
- f) úseky pozorovaní nepriateľskými prieskumnými orgánmi a možnosti ich maskovania,
- g) priechodnosť terénu pozdĺž ciest a možnosti pohybu techniky mimo ciest,
- h) umiestnenie a charakter ženijných zátarás, závalov, ohnísk požiarov a najvýhodnejší spôsob ich odstránenia alebo obídienia (obchádzky zároveň vytýčiť),
- i) možnosti prekonania kontaminovaných priestorov s určením stupňa a rázu kontaminácie (kontaminované priestory sa musia zároveň vytýčiť),
- j) cesty a priesečky, možnosti zriaďovať pomocné cesty alebo obchádzky úsekov ciest, kde možno očakávať ich ničenie a rozsah prác na ich úpravu,

- k) priechodnosť po lesných cestách, rozsah lesných závalov a možnosti ich prekonania, pásma zničenia súvislých lesných masívov pri pozemnom alebo vzdušnom výbuchu,
- l) miesto a charakter železničných násypov, nadjazdov a podjazdov vedúcich pozdĺž ciest alebo cez ne,
- m) charakteristika vodných prekážok v miestach kde pretínajú cesty,
- n) účinky prielomových vĺn na cestu po zničení hydrotechnických stavieb,
- o) výskyt horských chodníkov, ciest, priesekov, údolí a zjazdových (schodných) úsekov ciest,
- p) charakteristika cestných stavieb, ich zaťažiteľnosť a priechodnosť,
- q) vhodné miesta s prirodzenými maskovacími vlastnosťami a skrytom,
- r) zľadovatené alebo zaviate úseky, hrúbka a druh snehu, doplnkové vybavenie ciest (snehové zábrany, posypový materiál, ohrievanie apod.),
- s) miesta ťaženia materiálu na stavbu a opravy ciest alebo na zriaďovanie prepravísk a vzdialenosť od predpokladaného miesta použitia.

(3) Ženijným prieskumom priechodnosti terénu (okrem ciest) sa zisťuje:

- a) druh vozidiel a techniky, ktoré môžu terénom prechádzať,
- b) ťažko priechodné úseky terénu, ich charakteristika, dĺžka, šírka, zloženie pôdy, výškové prevýšenie a opis prekážok na danom úseku, pri močiaroch ich druh a hĺbka, nasýtenosť vodou, hrúbka a pevnosť rašelinovej vrstvy, miesta vhodné na prechod cez močariská, v zimnom období hĺbka premrznutého močariská,
- c) druh a množstvo porastu v teréne, jeho horľavosť a prevládajúci smer vetra,
- d) ochranné vlastnosti terénu,
- e) zatarasené alebo kontaminované priestory s ničením stupňa a rázu ich kontaminácie, označenie týchto priestorov,
- f) druh a únosnosť horniny, výška spodnej vody, v zime hĺbka premrznutia,
- g) ráz a rozsah prác potrebných na úpravu pomocnej cesty alebo obchádzky terénom,
- h) možný spôsob úpravy povrchu terénu vzhľadom na materiál z miestnych zdrojov, ktorý je k dispozícii.

Čl.44

Prieskum pre stavbu hradských a ciest

(1) Pri prieskume pre stavbu hradských a ciest sa zisťuje:

- a) najvýhodnejšia trasa hradskej (aby stavba vyžadovala čo najmenej práce, aby sa čo najviac využívali cesty už vybudované, aby hornina bola dostatočne únosná, aby sa na maskovanie čo najviac využili prirodzené vlastnosti terénu, aby zdroje materiálu boli čo najbližšie a aby trasa bola čo najkratšia),
- b) dĺžka a šírka navrhovanej hradskej a jednotlivých jej úsekov,

- c) orientačné body na osi trasy, zamerané azimutom a metrami,
- d) opis terénu priľahlého k hradskej, ktorý má vplyv na stavbu hradskej a tiež na organizáciu prevádzky,
- e) druh horniny a únosnosť terénu po celej šírke cestnej koruny, možnosť odvedenia povrchovej vody,
- f) miesta stúpania a klesania v percentách, miesta a polomery ostrých zákrut,
- g) miesta a charakteristika (druh a rozmery, sklony svahov a pod.) navrhovaných cestných objektov (mostov, priepustov, križovatiek, nadjazdov, podjazdov a pod.),
- h) približný ráz a rozsah cestných a mostných prác,
- i) miestne zdroje materiálu v priestore trasy stavby cesty a prostriedky pre ťažbu materiálu.

(2) Prieskumný orgán je povinný vytýčiť os vozovky a miesto stavby cestných objektov staničnými kolíkmi s dohovorenými značkami. Ak treba urýchliť práce, môže sa na prieskum stavby vysielat' viac prieskumných hliadok, pričom sa každej hliadke prideli'uje úsek trasy.

Čl.45

Prieskum miest a zastavaných priestorov

- (1) Pri prieskume dobytého miesta alebo zastavaného priestoru sa zisťuje:
- a) hranice jednotlivých zátarás a objekty na ničenie,
  - b) charakteristika jednotlivých zátarás a objektov pripravených na ničenie (rozsah, priebeh, použitý materiál, spôsob zriadenia a pod.),
  - c) zanechané sklady ženijnej munície,
  - d) rozsah a stupeň kontaminácie.

- (2) Pri prieskume prípravy mesta (zastavaného priestoru) na obranu sa zisťuje:
- a) ráz a hustota zastavania, výskyt a rozmiestnenie objektov vhodných pre prípravu mesta na obranu,
  - b) odolnosť, kapacita a stav objektov a možnosť ich využitia ako úkrytov pre živú silu,
  - c) využiteľnosť objektov pre ukrytie techniky,
  - d) výskyt a charakteristika prirodzených a umelých prekážok,
  - e) výskyt ľahko zápalných látok v meste a možnosti ich odstránenia,
  - f) požiarne výzbroj a zariadenie a možnosti požiarnej ochrany,
  - g) výskyt materiálu využiteľného pre prípravu mesta na obranu,
  - h) výskyt a stav kanalizačnej siete, zásobovanie elektrinou a vodou a možnosti ich využitia pri príprave mesta na obranu,

- i) výskyt priemyslových závodov a využiteľnosť ich výrobných možností pre potreby budovania obrany.

Čl.46

Prieskum pre zatarasovanie a ničenie

(1) Úlohou prieskumu pre zatarasenie a ničenie je:

- a) vyhľadať vhodné miesta (priestory) pre zatarasovanie a ničenie,
- b) zistiť údaje pre stanovenie potreby ženijnej munície a iného materiálu,
- c) navrhnúť spôsob zatarasovania a ničenia (potreba ženijnej munície, síl a prostriedkov, organizačné činnosti vyčlenených síl, hrubé časové kalkulácie a pod.).

(2) Okrem toho sa prieskumom zisťuje:

- a) pre zriaďovanie mínových polí:
  - 1. Orientačné body.
  - 2. Príjazdové a odjazdové cesty.
  - 3. Možnosti použitia mechanizačných prostriedkov.
  - 4. Miesta prekládky mín a roznecovadiel.
  - 5. Možnosti maskovania a stráženia záatarás.
  - 6. Vhodné doplnkové objekty na ničenie s údajmi potrebnými pre návrh na ich ničenie a pre kalkuláciu ženijnej munície.
  - 7. Ťažná trieda horniny.
- b) pre zriaďovanie uzlov záatarás:
  - 1. Umiestnenie jednotlivých záatarás, ich druh a vzájomná záväznosť.
  - 2. Umiestnenie stanovišť roznetových hliadok.
  - 3. Využiteľnosť materiálu z miestnych zdrojov a vzdialenosť týchto zdrojov od miesta použitia.
  - 4. Rozmiestnenie skládok ženijnej munície.
  - 5. Možnosti maskovania jednotlivých záatarás.
- c) pre ničenie objektov:
  - 1. Vhodné miesta pre stanovišťa roznetových hliadok.
  - 2. Smery obchádzky vzniknutej prekážky a vhodný spôsob zatarasenia týchto smerov.
  - 3. Skryté prístupy k ničenému objektu a vhodný spôsob zatarasenia týchto prístupov.
  - 4. Rozmiestnenie skládok ženijnej munície.
  - 5. Charakteristika objektu a príslušného terénu.
  - 6. Či je objekt vybavený stálym zariadením pre ničenie a možnosti využitia tohto zariadenia.

Čl.47

Prieskum vodných zdrojov

(1) Na získavanie pitnej resp. úžitkovej vody sa prioritne využívajú existujúce vodné siete, zásobárne vody a balená voda. V prípade, že tieto nie sú k dispozícii alebo sú kontaminované, využívajú sa následné prírodné vodné zdroje. Cieľom prieskumu vodných zdrojov je zistiť zdroje pitnej a úžitkovej vody a potrebné technické a zdravotnícke údaje pre zaistenie zásobovania vojsk vodou.

(2) Ženijný prieskum vodných zdrojov sa zameriava na:

- a) prieskum existujúcich vodných zdrojov (prameňov, studní, vodovodov, vodojemov a pod.),
- b) prieskum miest vhodných pre zriadenie vodnej stanice.

(3) U prameňov sa zisťuje:

- a) akosť vody, t.j. či nie je znečistená, kontaminovaná alebo otrávená alebo či nie sú blízko nej zdroje, ktoré môžu jej akosť ohroziť (cintorín, záchody, komposty a pod.),
- b) príznaky kontaminovania vody otravnými látkami (neprirodzený pach, mastné škvrny, hromadný výskyt zahynutých rýb a vodných živočíchov),
- c) výdatnosť vodného zdroja,
- d) možnosť čerpania a odberu vody, prípadne potrebné úpravy prameňa,
- e) príjazdové a odjazdové cesty.

Čl.48

Prieskum maskovacích vlastností terénu

(1) Prieskum maskovacích vlastností terénu uskutočňujú všetky druhy jednotiek vo všetkých fázach boja. Zistené údaje sa vyhodnocujú zo všetkých hľadísk možných spôsobov maskovacích jednotiek, bojovej techniky a objektov. Cieľom prieskumu maskovacích vlastností terénu je ohodnotiť možnosti ich využitia proti pozemnému, vzdušnému, radiolokačnému a satelitnému prieskumu a získať podklady pre organizáciu maskovania a klamnej činnosti.

(2) Všetky údaje o maskovacích vlastnostiach terénu sa zisťujú:

- a) štúdiom mapy, z ktorej možno určiť zarastené úseky terénu a porasty skryté pred nepriateľským pozemným prieskumom a určením polí neviditeľnosti nepriateľských pozemných radiolokátorov zo všetkých predpokladaných alebo zistených pozorovacích stanovíšť,
- b) vzdušným prieskumom, hlavne v hĺbke obrany,
- c) inými spôsobmi.

(3) Pri hodnotení terénu z hľadiska využitia jeho maskovacích vlastností s využitím maskovacieho materiálu sa ženijným prieskumom zisťujú:

- a) nutné maskovacie opatrenia na zlepšenie maskovacích vlastností terénu pre ľahšie zamaskovanie alebo zníženie nápadnosti jednotiek a vojenských objektov,
- b) ráz, hustota a druh porastov a ich vhodnosť na maskovacie účely,
- c) materiál z miestnych zdrojov a miesta skládok pre prísun materiálu,
- d) cesty a chodníky vhodné pre pohyb jednotiek (vylúčiť demaskujúce príznaky),
- e) únosnosť terénu (aby vozidlá nevytvárali koľaje zistiteľné pozemným a vzdušným fotografovaním).

(4) Pre dekoračné maskovanie sa zisťujú:

- a) priestory, ktoré vzhľadom na činnosť našich jednotiek a nepriateľský prieskum vyžadujú maskovanie umelými maskami,
- b) charakteristické terénne predmety (zrúcaniny, stohy slamy, kôpky sena apod.) vhodné pre maskovanie vojenských objektov vytváraním nadstavieb alebo makiet.

(5) Pri hodnotení terénu pre správnu voľbu spôsobu použitia použitia maskovania sfarbením povrchu (hlavne na maskovania bojovej a dopravnej techniky sa zisťuje:

- a) celkové sfarbenie terénu, prevládajúca farba z hľadiska jasového a farebného kontrastu,
- b) pri rôznofarebnom fône terénu približný pomer farieb a tvary plôch (škvrny, pruhy apod.)

(6) Z hľadiska protiradiolokačného maskovania sa v teréne zisťujú:

- a) prírodné a umelé predmety a objekty ako stavby, sídliská, stožiare vysokého napätia, okraje lesov apod., v radiolokačnom tieni, ktorých možno umiestniť bojovú a dopravnú techniku,
- b) všetky terénne nezrovnalosti v hlavných priestoroch pozemných radiolokátorov vhodné na umiestnenie techniky,
- c) komunikácie prebiehajúce v hustých stromoradiach, poskytujúcich radiolokačný tieň.

(7) Pri prieskume pre maskovanie hradských a ciest sa zisťujú:

- a) úseky pozorovateľné zo smeru od nepriateľa,
- b) do akej miery je hradská alebo cesta zamaskovaná prírodným materiálom (stromoradiím, živým plotom a pod.),
- c) množstvo masiek (zvislých a vodorovných) potrebných na maskovania prevádzky na cestách,
- d) na akú vzdialenosť treba rozmiestňovať podjazdné masky,

- e) na odkrytých úsekoch najvýhodnejší spôsob protiradiolokačného maskovania vzhľadom na rast terénu,
- f) prašnosť vozoviek, prípadne vodné zdroje na kropenie prašných vozoviek (aby neprezrádzali prevádzku).

Čl.49

Prieskum ochranných vlastností terénu

(1) Prieskum ochranných vlastností terénu vedú všetky jednotky vo všetkých fázach boja i počas odpočinku. Ochranné vlastnosti terénu sa hodnotia predovšetkým na základe štúdia a vyhodnocovania máp, leteckých snímok a rôznych geografických opisov. Na overenie a doplnenie údajov, ktoré nemožno týmito spôsobmi zistiť, sa organizuje ženijný prieskum. Ženijný prieskum vykonávajú ženijné prieskumné hliadky priamou prehliadkou terénu. Úlohu môžu plniť pešo, na automobiloch, ženijnom prieskumnom vozidle, obrnenom transportéri (BVP) alebo vrtuľníku.

(2) Z hľadiska ochrany proti účinkom jadrových a neutrónových zbraní treba v určenom priestore vyhľadávať priestory chránené proti účinkom tlakovej vlny a prenikavej rádiácie, ako sú jaskyne, tunely, podzemné chodby, pivnice budov, priestory mestskej kanalizácie, lesné masívy, lomy, rokle, úžľabiny, strže, násypy, úvozy a ostatné terénne nerovnosti, ktoré môžu zabezpečiť ukrytie živej sily a bojovej techniky. Okrem toho je potrebné prihliadať aj na ochranu proti účinkom svetelného žiarenia (možnosti vzniku požiaru) a rádioaktívnej kontaminácie. Pri vyhľadávaní týchto priestorov treba vziať do úvahy ich polohu vzhľadom na smery vejúcich vetrov a ich tvar. Pri stržiach, údoliach sa musí zistiť ich priebeh, priečny rez, šírka, prevýšenie a sklon okolitých svahov (najvýhodnejšie sú ostro zalomené a hlboké a stav svahov a povrchových vrstiev horniny, ktoré ich obklopujú. Z terénnych stupňov, násypov a úvozov sa volia len také, ktorých prevýšenie je najmenej 2m (najlepšie z oboch strán) a dĺžka najmenej 30 m. Pri lomoch sa musí hodnotiť, z koľkých strán sú uzavreté, z ktorých smerov do nich môže vnikáť tlaková vlna a prenikavá rádiácia, ako sú vysoké, strmé svahy, materiál, či nehrozí nebezpečenstvo podania veľkých kameňov a či k nim vedú zjazdové cesty.

(3) Pri prieskume lesov a lesných porastov sa zisťuje predovšetkým rozloha, hustota zalesnenia, druh porastu, hrúbka a výška kmeňov, prieseky a lesné cesty, spoľahlivosť maskovania, výskyt vodných zdrojov a pôdne pomery. Tlaková vlna s pretlakom na čele 0,03 až 0,05 MPa láme a vyvracia silné stromy a tvorí závaly. Výhodnejšie v tomto smere sú lesy listnaté. Z hľadiska účinkov zbraní hromadného ničenia sú lesy nevýhodné a dáva sa im prednosť pri ukrývaní živej sily najmä pre ich maskovacie schopnosti.

Tabuľka 2 Orientačné údaje o účinkoch tlakovej vlny na lesné masívy

Mohutnosť výbuchu jadrovej náplne	1 kt	20 kt	100 kt	1 Mt	10 Mt
Polomer zóny lesných závalov v km	0,5-0,6	1,1-1,2	2,3-2,5	5-6	11-12

(4) Pri prieskume podzemných objektov ako sú jaskyne, podzemné chodby, tunely a pod. sa zisťuje:

- druh podzemných objektov (štôlne, šachty, tunely a pod.) a ich konštrukcie),
- počet, umiestnenie a veľkosť vchodov, ako sú chránené okolitým terénom,
- pôdorys celého priestoru a rozmery jednotlivých profilov,
- výška nadloží, charakteristika horniny (zvetranosť, pevnosť, odľučivosť apod.) a odolnosť objektov (príloha 4),
- vodné pomery, ako je výška hladiny spodnej vody, spôsob odvodnenia, výskyt zdrojov pitnej a úžitkovej vody,
- počet a miesta vetracích otvorov,
- vybavenie (elektrické vedenie, druh, počet a odolnosť dverí, telekomunikačné, filtračné a ventilačné zariadenie,
- možnosť maskovania,
- stav a vzdialenosť príjazdových a odjazdových ciest.

(5) Pre žienijné úpravy terénu sa prieskumom zisťuje:

- druh, zloženie, rozpojitelnosť a hĺbka horniny, hlavne pokrytie pevných vrstiev,
- hladina spodnej vody a možnosť zaplavenia územia,
- možnosť použitia strojov pre zemné práce,
- zdroje miestneho materiálu.

Čl.50

Prieskum priestorov rozmiestnenia

(1) Priestor rozmiestnenia je všeobecný výraz používaný pre priestory, v ktorých sa rozmiestňujú jednotky, miesta velenia, jednotky bojovej podpory a jednotky bojového zabezpečenia a ďalšie jednotky.

(2) Úlohou prieskumu priestorov rozmiestnenia je predovšetkým zhodnotiť priestory z hľadiska ochrany proti účinkom zbraní hromadného ničenia, zistiť maskovacie vlastnosti daného terénu, možnosti uskutočňovania manévru, priechodnosť terénu pre bojovú techniku a dopravné prostriedky, výskyt a stav zdrojov vody a celkovú kapacitu a vhodnosť pre rozmiestnenie vojsk. Cieľom prieskumu je na základe získaných údajov spresniť využiteľnosť jednotlivých

priestorov pre rozmiestnenie vojsk a navrhnuť potrebnú ženijnú úpravu vybraných priestorov.

(3) Ženijný prieskum priestoru rozmiestnenia sa uskutočňuje samostatne alebo spoločne a rekognoskačnou skupinou. Ženijný prieskum priestoru rozmiestnenia uskutočňuje ženijná prieskumná hliadka, ktorej zloženie a vybavenie musí zodpovedať danej úlohe a spôsobu jej plnenia.

(4) Pre rozmiestnenie jednotiek je najvýhodnejší členitý, nie veľmi husto zalesnený terén. V nepriaznivých poveternostných podmienkach treba využívať aj osady a mestá (okrem dôležitých smerov). Pri prieskume priestorov rozmiestnenia treba rešpektovať vplyv ročnej a dennej doby, poveternostných podmienok a iných faktorov, ktoré ovplyvňujú rozmiestňovanie vojsk v danom priestore. Pre veliteľské stanovištia je výhodné používať ochranné vlastnosti osád, predovšetkým pivničné priestory.

(5) Pri prieskume priestoru rozmiestnenia sa zisťujú:

- a) vhodné miesta pre rozmiestnenie jednotiek (lesy, údolia, úžľabiny, lomy a všetky terénne nerovnosti) zabezpečujúce skryté rozmiestnenie vojsk, ich ráz a rozloha (aké množstvo síl a prostriedkov možno v danom priestore rozmiestniť),
- b) využiteľnosť existujúcich objektov v osadách a mestách pre ukrytie živej sily a techniky, prípadne nutné opatrenia na zosilnenie objektov,
- c) možnosti maskovania,
- d) množstvo a stav príjazdových hradských a ciest,
- e) možnosti uskutočňovania zemných prác (trieda horniny),
- f) množstvo a stav vodných zdrojov,
- g) v priestore opustenom nepriateľom výskyt, druh a rozsah zátarás a objektov pripravených na ničenie,
- h) výskyt a využiteľnosť materiálu z miestnych zdrojov,
- i) miesta pre veliteľské stanovištia.

Okrem vlastného priestoru rozmiestnenia treba preskúmať v vyhodnotiť smery možného ohrozenia a určiť najvýhodnejšie miesta pre zatarasovanie prístupov.

(6) Pri prieskume na zistenie zátarás a kontaminovania terénu preskúmava prieskumná hliadka hlavné príjazdové hradské a cesty, priestor pre budovanie veliteľského stanovišťa a priestor pre rozmiestnenie hlavných síl. Zistené zátarasy a kontaminované miesta (úseky) označí a zaznamená do mapy.

(7) Pre príjazd a výjazd preskúmava prieskumná hliadka pre potreby brigády najmenej dve vopred stanovené hradské (cesty), ktoré umožňujú rýchle

zaujatie i opustenie priestoru. Pritom zisťuje ich priechodnosť a zjazdnosť, možnosti zriaďovania obchádzok a vzájomné prepojenie.

(8) Na základe prieskumu možnosti vzniku a šírenia požiaru sa navrhujú protipožiarne opatrenia. V nich sa uvádzajú údaje o výskyte a výdatnosti vodných zdrojov a o výskyte a využiteľnosti požiarnej výzbroje a materiálu. Súčasťou je i návrh a opatrenia aké sa musia uskutočniť na odstránenie nahromadeného materiálu a na obmedzenie možnosti šírenia požiarov s dôrazom na zriaďovanie a udržiavanie porotipožiarých pásov.

(9) Pri prieskume priestorov pre rozmiestnenie miest velenia postupuje hliadka spoločne s určeným príslušníkom štábu. Priestor vyhodnocuje z hľadiska ochrany proti zbraniam hromadného ničenia a možnosti využitia mechanizačných prostriedkov v danej triede horniny. Hliadka preskúmava, či nie sú objekty a terén zatarasené, navrhuje využitie objektov, prízjazdov k nim a spôsob maskovania.

Čl.51

Prieskum miestnych objektov a zdrojov materiálu

(1) Prieskum miestnych objektov a zdrojov materiálu je zvyčajne súčasťou všetkých druhov prieskumu. Len pre väčšie objekty a väčšiu potrebu materiálu sa vysielajú osobitne na tento účel ženijné hliadky. Do týchto hliadok sa musia zaraďovať príslušní odborníci. Pritom treba vždy zistiť, či nebol vyhládaný materiál zistený pre iné vojenské účely.

(2) Úlohou prieskumu elektrárne a rozvodnej siete elektrického prúdu je:

- a) zistiť zaistenie prevádzky, výkonnosť, stav elektrárne a rozvodnej siete,
- b) navrhnúť spôsob opravy poškodenej elektrárne, prípadne jej prispôbenie požiadavkám (zriadenie odbočiek a nových prípojok).

K prieskumovému hláseniu sa pripája situačný náčrt rozvodnej siete.

(3) Prieskumom plynárne sa zisťuje jej výkonnosť, stav zariadenia, zásoby uhlia, možnosti odberu plynu a iné dôležité údaje. K hláseniu sa pripojuje situačný náčrt.

(4) Prieskumom ťaženia a spracovania dreva sa zisťujú:

- a) miesta pre skládky dreva a pre rozmiestnenie mechanizačných prostriedkov,
- b) druh a hustota lesného porastu, predpokladané množstvo vytťaženej guľatiny podľa priemeru (vo výške prs), výška a objem kmeňov podľa príloh 5 a 6,
- c) miesto a rozmery plochy pre rúbanie potrebného množstva dreva a počet pracovných síl a prostriedkov,

d) príjazdové a odjazdové cesty, ich zjazdnosť, prípadne rozsah potrebnej opravy alebo zosilnenia.

(5) Charakteristika lesného porastu (hustota, stredný priemer, výška, objem kmeňa a pod.) sa zisťuje meraním stromov v desaťmetrokových pásoch buď po obvode plochy určenej na rúbanie alebo po ich uhlopriečkach. Jedna ženijná prieskumná hliadka sa určuje pre prieskumné plochy do 100 ha alebo pre množstvo guľatiny 10 000 až 15 000 m³. Za hodinu preskúma 1 km pásov s príľahlým terénom. Výsledky prieskumu sa spracúvajú na základe výpočtov, ktorých postup je uvedený v prílohe 3.

(6) Prieskum vo vyhľadávaní stavebného dreva a reziva sa zameriava predovšetkým na pily, väčšie závody na spracovanie dreva, skládky pri železničných staniciach, na staveniská a stavebné závody.

(7) Veliteľ ženijnej prieskumnej hliadky spracúva k prieskumovému hláseniu prílohu o charakteristike lesného porastu podľa tabuľky 3. Z prieskumového hlásenia musí byť jasné, kde aké množstvo a aký druh dreva možno využiť.

(8) Prieskumom betonárskeho závodu (cementárne) sa zisťuje vhodnosť hotových prvkov (betónových skruží, dosák, nosníkov a pod.), materiálu (cementu, armovacieho železa a pod.) na použitie pre vojenské účely a možnosti výroby týchto prvkov.

(9) Prieskumom lomu sa zisťuje druh, použiteľnosť a množstvo nalamého kameňa, možnosti a spôsob ďalšieho dobývania kameňa, strojné vybavenie lomu, vzdialenosť lomu od staveniska, príjazdové a odjazdové komunikácie v lome.

(10) Prieskumom pieskovne sa zisťuje uloženie, možnosti dobývania a druh piesku (kopaný, drvený alebo riečny), strojné vybavenie pieskovne, aj vzdialenosť od najbližšej hradskej (cesty) a dopravné možnosti. Ak nie je k dispozícii pieskovňa, treba hľadať piesok pri vodných tokoch, na náplavách, nánosoch a v údoliach. Prítomnosť borovicového lesa svedčí zvyčajne o piesočnej pôde.

(11) Prieskum pri vyhľadávaní kovov a kovových výrobkov (valcované železo, plech, drôt, klinec, skrutky a pod.) sa zameriava hlavne na železiarske obchody, železničné skladiská, strojné stanice, továrne a pod. Do prieskumového hlásenia sa zapisujú rozmery, množstvo, hmotnosť a iné údaje o potrebnom materiáli. Ak ide o väčšie množstvo, zistí sa hmotnosť odhadom.

Tabuľka 3 Charakteristika lesného porastu

Množstvo stromov po priemeroch v kusoch	Druh stromu			
	V cm	smrek	jedľa	borovica
	8			
	10			
	12			
	14			
	16			
	18			
	20			
	24			
	28			
	32			
Spolu kusov				
Stredný priemer				
Stredná výška				
Stredný objem jedného stromu				
Množstvo guľatiny na 1 ha				

D E V I A T A   H L A V A Z Á V E R E Č N É   U S T A N O V E N I A

Čl.52

Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa:

1. vojenský predpis Ženijný prieskum (evid.zn. Žen -2-3) vydaný v roku 1992.

Čl.53

Účinnosť

Tento vojenský predpis nadobudne účinnosť 1. januára 2013.

Prílohy

Príloha 1
k vojenskému predpisu Žen-2-3

ZAŤAŽITEĽNOSŤ LADU PRE PREPRAVU RÔZNYCH BREMIEN

Druh zaťaženia	Hmotnosť bremená v tonách	Najmenšia hrúbka ľadu v cm pri priemernej teplote			Minimálna vzdialenosť medzi jednotlivými bremenami v metroch
		- 10° C a nižšia	- 9 °C až - 10 °C	0 °C a vyššia pri krátkodobom oteplení	
pešia jednotka		6	7	8	
pásové bremená	4	18	20	23	10
	6	22	24	28	15
	10	28	31	35	20
	16	36	40	45	25
	20	40	44	50	25
	25	45	49	56	30
	30	49	54	61	35
	40	57	63	71	40
	45	60	66	75	40
	50	64	70	80	45
	55	67	74	84	45
	60	70	77	88	45
kolesové bremená	3	16	18	20	15
	3,5	21	23	36	15
	6	27	30	34	20
	8	31	34	39	22
	10	35	39	44	25
	15	43	47	54	30

URČOVANIE VÝDATNOSTI (OBJEMU) VODNÉHO ZDROJA

(1) Výdatnosť malých prameňov sa meria vedrom alebo inými nádobami, ktorých objem je známy. Nádoba sa postaví tak, aby bolo možné zachytiť všetku pretekajúcu vodu. Čas, za ktorý sa nádoba naplní, sa meria hodinkami so sekundovými rúčkami (stopkami).

(2) Ak sa delí množstvo vody v litroch, ktoré natieklo do nádoby, zaznamenaným časom v sekundách, dostane sa výdatnosť vodného zdroja v $l.s^{-1}$. Pre väčšiu presnosť merania sa nádoba nechá naplniť aspoň trikrát a z dosiahnutých výsledkov sa berie priemer.

(3) Výdatnosť malej povrchovej vodoteče Q v $m^3 \cdot s^{-1}$ sa vypočíta podľa vzorca

$$Q = 0,5 \cdot b \cdot h \cdot v$$

kde b - je šírka vodoteče v m,

h - je maximálna hĺbka vody v m v tom mieste koryta, kde bola meraná šírka zdroja,

v - je rýchlosť prúdiacej vody v $m.s^{-1}$ (stanoví sa plávajúcim predmetom).

Poznámka. – Pri veľkých riekach sa musí poznať profil dna a priemerná rýchlosť prúdu.

(4) Objem vody V v m^3 v nevelkých vodných nádržiach (jazerách, rybníkoch) sa približne určuje podľa vzorca

$$V = \frac{a \cdot b \cdot h}{3}$$

kde a - je stredná dĺžka nádrže v m

b - je stredná šírka nádrže v m

c - je maximálna hĺbka nádrže v m

(5) Objem vody v studniach V v m^3 sa vypočíta podľa vzorca

$$V = F \cdot h$$

kde F - je prierez studne v m^2 ,

h - je hĺbka vody v studni v m.

Prierez kruhovej studne $F = \frac{\pi \cdot d^2}{4}$ kde d je priemer kruhovej studne.

Prierez obdĺžnikovej studne $F = a \cdot b$, kde a, b sú hrany.

(6) **Výdatnosť studne** sa zistí tak, že sa zo studne odčerpá čo najviac vody a zmeria sa čas od okamihu, pokým voda nedosiahne v studni svoju predchádzajúcu hladinu. Ak sa delí množstvo odčerpanej vody zo studne v litroch časom nutným pre obnovenie pôvodnej hladiny v sekundách (minútach, hodinách), dostane sa výdatnosť v $l \cdot s^{-1}$ ($l \cdot min^{-1} \cdot h^{-1}$).

Príloha 3
k vojenskému predpisu Žen -2-3

POSTUP VÝPOČTU PRE STANOVENIE CHARAKTERISTIKY LESNÉHO PORASTU

(1) Množstvo stromov C na 1 ha (hustota lesa) podľa vzorca

$$C = \frac{n}{w}$$

kde n – je celkové množstvo zmeraných stromov,
w – je plocha meraného pásu v ha.

(2) Stredný priemer D stromu podľa vzorca

$$D = \frac{m}{n}$$

kde m – je $d_1 \cdot n_1 + \dots + d_n \cdot n_m$

d – je priemer stromu každej kategórie podľa tabuľky 3,

n – je množstvo stromov každej kategórie podľa tabuľky 3.

(3) Stredná výška H, zmeraním výšky troch stromov blízkych k strednému pomeru a vypočítaním podľa vzorca

$$H = \frac{AC \cdot (l_1 - l)}{AB} + l$$

Okrem toho možno zistiť strednú výšku tak, že sa niekoľko stromov zrúba a podľa nich sa berie stredná výška, alebo odhadom.

(4) Stredný objem jedného stromu V_1 podľa vzorca

$$V_1 = D_1^2 + D_1 \cdot D_2 + D_2^2 \cdot \frac{\pi \cdot h}{12}$$

kde h – H – m

H – stredná výška stromu v m,

m – dĺžka vršku stromu v m (pri $D_1 = 8\text{cm}$ je $m = 3\text{m}$, pri $D_1 = 10\text{cm}$ je $m = 4\text{m}$),

D_1 – stredný priemer tenkého konca v m,

D_2 – stredný priemer v m.

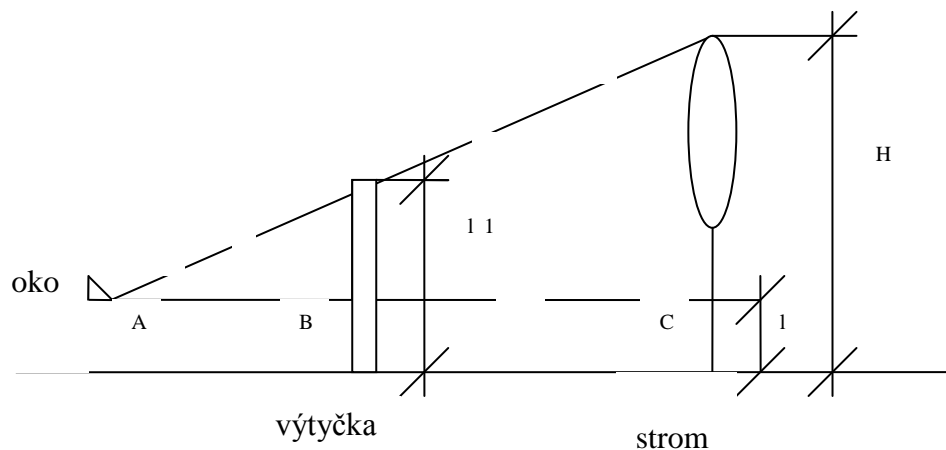

Schéma znázorňujúca údaje pre výpočet výšky stromu

(5) Množstvo guľatiny V_2 na 1 ha podľa vzorca

$$V_2 = C_1 \cdot V_1$$

kde C_1 – je množstvo stromov na 1 ha,

V_1 – je stredný objem jedného stromu v m^3 .

(6) Množstvo stavebnej guľatiny V_3 z 1 ha v m^3 podľa vzorca

$$V_3 = V_2 \cdot k$$

kde – V_2 – je množstvo guľatiny v m^3 na 1 ha,

k – je súčiniteľ znižujúci dĺžku o prierez a peň (k – pre listnaté stromy 0,6, pre ihličnaté stromy 0,9). Približne možno určiť množstvo stromov a stavebnej guľatiny z 1 ha podľa tabuľky 1. Stredné množstvo stavebnej guľatiny z 1 ha v percentách podľa stredného priemeru možno tiež zistiť podľa tabuľky 2.

Tabuľka 1 Približné množstvo stromov a stavebnej guľatiny z 1 ha

Hrúbka stromov	Hustota lesa	Množstvo stromov na 1 ha v kusoch	Množstvo stavebnej guľatiny v m ³
nad 32 cm	hustý	320	180
	stredný	200	140
	riedky	130	100
24 až 31 cm	hustý	520	130
	stredný	340	100
	riedky	200	70
12 až 23 cm	hustý	1200	80
	stredný	750	50
	riedky	450	40
do 12 cm	hustý	2200	100
	stredný	1250	60
	riedky	900	30

Tabuľka 2 Stredné množstvo stavebnej guľatiny z 1 ha v percentách

Stredný priemer guľatiny vo výške prs	Množstvo guľatiny v % podľa hrúbky na tenkom konci			
	nad 25 cm	14 až 25 cm	8 až 13 cm	do 8 cm
18	2	69	28	1
20	8	65	27	-
22	15	60	25	-
24	23	57	20	-
26	32	53	15	-
28	42	45	13	-

Potrebná plocha F pre rúbanie podľa vzorca

$$F = \frac{V_4}{V_3} \cdot k_1$$

kde V_4 – je potrebné množstvo guľatiny v m³,

V_3 – je množstvo stavebnej guľatiny v m³ na 1 ha,

k_1 – je súčiniteľ pre využiteľné rúbane a iné neporastené plochy = 1,1 až 1,3.

HODNOTY PRE PRIBLIŽNÉ POSÚDENIE ODOLNOSTI OPEVNŮVACÍCH OBJEKTŮV

Maximálny pretlak v čele tlakovej vlny na povrchu terénu nad objektom v MPa	Drevené stropy z guľatiny alebo podvalníkov o rozpätí v cm						Stropy zo železobetónových prefabrikátov o rozpätí v cm						Hrúbka monolitick- kých železobeto- -nových stropov o rozpätí		Šírka dverového otvoru v cm					
	120		do 160		do 200		do 160		do 200		do 250				do 50		do 70		nad 70	
	Nosné výšky v cm pri						Nosné výšky v cm pri								Hrúbka protitlakových dverí v cm					
	voľne uložených prvkoch	rámovej konštrukcie	voľne uložených prvkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených prvkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených nosníkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených nosníkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených nosníkoch	rámovej konštrukcii	do 250 cm	250 až 350 cm	drevených	oceľových	z plastických hmôt	drevených	oceľových vystužených	oceľových vystužených
0,05	12	11	15	14	18	17	12	10	14	12	18	16	12	16	3,0	1,5	4,0	4,0	2,0	2,0 až 3,0 2,0 až 3,5 4,0 až 5,0 5,0 až 7,0 5,0 až 10,0
0,07	13	12	16	15	19	18	13	11	16	14	20	18	14	18	3,5	2,0	4,0	4,0	2,0	
0,1	14	13	17	16	21	20	14	12	18	16	22	20	16	20	4,0	2,5	8 až 20	4,5	2,5	
0,125	15	14	19	18	23	22	16	14	20	18	25	22	19	24	4,5	2,5		5,5	2,5	
0,15	16	15	21	20	25	24	17	15	21	18	25	24	20	28	5,0	2,5		6,0	3,0	
0,2	18	17	23	22	28	27	19	17	23	23	31	29	22	35	5,0	3,0		7,0	3,0	

STANOVENIE KUBATÚRY STROMOV

a) smrek

Priemer v cm	Celková výška stromu v m										
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08
12	0,05	0,06	0,07	0,07	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,11	0,11
14	0,08	0,08	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13	0,13	0,14	0,15	0,16
16	0,10	0,11	0,12	0,13	0,14	0,15	0,16	0,18	0,19	0,20	0,21
18	0,12	0,14	0,15	0,17	0,18	0,19	0,21	0,22	0,24	0,25	0,26
20	0,15	0,17	0,18	0,20	0,22	0,24	0,25	0,27	0,29	0,31	0,32
22	0,18	0,20	0,22	0,24	0,26	0,28	0,30	0,32	0,34	0,37	0,39
24	0,20	0,23	0,25	0,28	0,30	0,33	0,35	0,38	0,40	0,43	0,45
26	0,24	0,27	0,29	0,32	0,35	0,38	0,41	0,44	0,47	0,50	0,52
28	0,28	0,30	0,33	0,37	0,40	0,43	0,46	0,50	0,53	0,56	0,60
30		0,33	0,37	0,41	0,45	0,48	0,52	0,56	0,59	0,63	0,67
32			0,41	0,46	0,50	0,54	0,58	0,62	0,66	0,70	0,75
34						0,65	0,69	0,74	0,78	0,83	0,87
36							0,77	0,81	0,86	0,91	0,96
38							0,84	0,89	0,95	1,00	1,06
40								0,98	1,04	1,10	1,15

b) borovica

Priemer v cm	Celková výška stromu v m										
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06	0,07
12	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,08	0,08	0,09	0,09	0,10
14	0,07	0,07	0,08	0,09	0,10	0,10	0,11	0,12	0,12	0,13	0,13
16	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13	0,14	0,15	0,15	0,16	0,17	0,18
18	0,12	0,13	0,14	0,15	0,16	0,18	0,19	0,20	0,21	0,22	0,23
20	0,15	0,16	0,18	0,19	0,20	0,22	0,23	0,24	0,25	0,27	0,28
22		0,20	0,21	0,23	0,25	0,26	0,28	0,29	0,31	0,32	0,34
24			0,25	0,28	0,29	0,31	0,33	0,35	0,37	0,39	0,40
26			0,30	0,32	0,35	0,37	0,39	0,41	0,43	0,45	0,47
28				0,38	0,40	0,43	0,45	0,48	0,50	0,53	0,55
30					0,46	0,49	0,52	0,55	0,58	0,60	0,63
32					0,52	0,56	0,59	0,62	0,66	0,69	0,72
34						0,67	0,71	0,75	0,79	0,82	0,86
36							0,80	0,85	0,89	0,93	0,97
38								0,95	0,99	1,04	1,08
40									1,10	1,15	1,20

Príloha 6
k vojenskému predpisu Žen -2-3

OBJEM A HMOTNOSŤ GULATINY

Stavebný priemer gulatiny v cm	Obvod gulatiny v cm	Plocha prierezu gulatiny v cm ²	Objem 1m gulatiny v m ³	Hmotnosť 1 m gulatiny v kg			
				mäkké drevo		tvrdé drevo	
				surové	suché	surové	suché
5	15,7	19,6	0,002	1,7	1,3	1,9	1,6
6	18,8	28,3	0,003	2,4	1,8	2,8	2,3
7	22,0	38,5	0,004	3,3	2,5	3,8	3,1
8	25,1	50,3	0,005	4,3	3,3	5,0	4,0
9	28,3	63,6	0,006	5,4	4,1	6,3	5,1
10	31,4	78,5	0,008	6,7	5,1	7,8	6,3
11	34,5	95,0	0,009	8,1	6,2	9,5	7,6
12	37,7	113,1	0,011	9,6	7,4	11,3	9,0
13	40,8	132,7	0,013	11,3	8,6	13,3	10,6
14	44,0	153,9	0,015	13,0	10,0	15,4	12,3
15	47,1	176,7	0,017	15,0	11,5	17,7	14,1
16	50,2	201,0	0,020	17,1	13,1	20,1	16,1
17	53,4	227,0	0,023	19,3	14,7	22,7	18,2
18	56,5	254,4	0,025	21,6	16,5	25,4	20,2
19	59,7	283,5	0,028	24,0	18,4	28,3	22,6
20	62,8	314,1	0,031	26,7	20,4	31,4	25,1
21	66,0	346,3	0,035	29,4	22,5	34,6	27,6
22	69,1	380,1	0,038	32,3	24,8	38,0	30,4
23	72,2	415,5	0,042	35,4	27,0	41,5	33,2
24	75,4	452,4	0,045	38,4	29,4	45,2	36,2
25	78,5	491,0	0,049	41,7	32,0	49,1	39,2
26	81,7	531,0	0,053	45,0	34,5	53,1	42,5
27	84,8	572,5	0,057	48,5	37,2	57,5	45,7
28	88,0	615,7	0,062	52,5	40,0	61,6	49,2

Stavebný priemer guľatiny v cm	Obvod guľatiny v cm	Plocha prierezu guľatiny v cm ²	Objem 1m guľatiny v m ³	Hmotnosť 1 m guľatiny v kg			
				mäkké drevo		tvrdé drevo	
				surové	suché	surové	suché
29	91,1	660,5	0,066	56	43	66	53,0
30	94,2	706,8	0,071	60	46	70,7	56,5
31	97,4	754,8	0,075	64	49	75,5	60,3
32	100,5	804,2	0,080	68,3	52,2	80,4	64,2
33	103,7	855,3	0,085	72,7	55,5	85,5	68,3
34	106,8	907,9	0,091	77	59	90,8	72,5
35	110,0	962,1	0,096	81,6	62,5	96,2	77
36	113,1	1017,9	0,102	86,5	66	101,8	81,4
37	116,2	1075,2	0,107	91,5	70	107,5	86
38	119,4	1134,1	0,113	96,5	73,7	113,4	90,6
39	122,5	1194,6	0,119	101,5	77,5	119,4	95,5
40	125,6	1256,6	0,126	107	81,5	125,6	100
41	128,8	1320,2	0,132	112	86	132,0	105
42	131,9	1385,4	0,138	118	90	138	111
43	135,0	1452,2	0,145	123	94	145	117
44	138,2	1520,5	0,152	129	99	152	121
45	141,4	1590,4	0,159	135	103	159	127
46	144,5	1662,0	0,166	141	108	166	133
47	147,6	1735,0	0,173	147	113	173	139
48	150,8	1809,5	0,181	154	118	181	145
49	154,0	1885,7	0,188	160	123	189	151
50	157,0	1963,5	0,196	167	128	196	157
55	172,8	2375,8	0,238	201	154	237	187
60	188,5	2827,4	0,283	241	186	283	223

Poznámka – Hmotnosť 1 m³ dreva sa počíta:

- a) u mäkkého surového 850 kg, mäkkého suchého 650 kg,
- b) u tvrdého surového 1000 kg, tvrdého suchého 800 kg.

OBSAH PRIESKUMOVÉHO HLÁSENIA

1. Základné údaje:

- a) názov prieskumného orgánu,
- b) druh a určenie prieskumu,
- c) miesto (objekt, priestor) prieskumu s uvedením súradníc podľa mapy,
- d) čas prieskumu (dátum, čas).

2. Výsledky prieskumu:

- a) zistené údaje, ktoré naplňajú požiadavky stanovené konkrétnou úlohou pre prieskumný orgán,
- b) údaje, ktoré nevyplývajú z požiadaviek stanovených úlohou, ale môžu podstatne ovplyvniť plnenie bojových úloh alebo úloh ženijnej podpory (zistené opatrenia nepriateľa pri príprave improvizovaných výbušných zariadení, príznaky klamania o skutočnej činnosti ženijných jednotiek nepriateľa a pod.),
- c) použitie novej ženijnej techniky a ženijnej munície nepriateľom,
- d) spôsob získania údajov,
- e) grafické, prípadne iné potrebné prílohy (napr. profily prekážok, schematické nákresy, situačné náčrty).

3. Údaje o vyhotovení:

- a) veliteľ prieskumného orgánu,
- b) určenie adresáta,
- c) spôsob doručenia užívateľovi.

Poznámky.

- 1. Obsah prieskumového hlásenia o všeobecnom a podrobnom ženijnom prieskume je v podstate zhodný, líši sa len v bode 2 stupňom a rozsahom konkretizácie úlohy ženijného prieskumu.
- 2. Možné vzory prieskumových hlásení sú uvedené v odborných predpisoch (napr. Trhaviny a ničenie evid.zn. Žen-2-6, Výbušné zátarasy evid.zn. Žen-2-7 alebo Pontónová mostová súprava PMS evid.zn.Žen-24-10).
- 3. Pre spracovanie prieskumového hlásenia platia zásady spracovania bojových dokumentov v súlade s rozhodnutím veliteľa.

OBSAH

Prvá hlava. Základné ustanovenia	3
Predmet vojenského predpisu	3
Základné pojmy	4
Druhá hlava. Všeobecné zásady	5
Požiadavky na ženijný prieskum	5
Ženijná podpora spravodajstva	6
Tretia hlava. Organizácia ženijného prieskumu a jeho plánovanie	7
Cieľ a úlohy ženijného prieskumu	7
Orgány ženijného prieskumu	8
Ženijný prieskum podľa cieľov a úloh	9
Sily na vykonávanie prieskumu	10
Plánovanie prieskumu	12
Organizácia a plánovanie ženijného prieskumu	14
Dokumentácia ženijného prieskumu	17
Zásady riadenia ženijného prieskumu	18
Vyhodnocovanie správ	19
Štvrtá hlava. Spôsoby vykonávania ženijného prieskumu	21
Získavanie ženijných prieskumných správ	21
Pozorovanie	21
Pozemné a vzdušné fotografovanie	22
Priama prehliadka	23
Výpad	23
Vyhodnocovanie geografických podkladov	23
Vyhodnotenie ukoristených dokumentov	26
Piata hlava. Vedenie ženijného prieskumu pri vykonávaní rôznych druhov aktivít	26
Použitie jednotiek pozemných síl	26
Ženijný prieskum pri ofenzívnych aktivitách	27
Ženijný prieskum pri defenzívnych aktivitách	29
Ženijný prieskum pri stabilizačných aktivitách	32
Ženijný prieskum pri umožňujúcich aktivitách	33
Šiesta hlava. Prieskum ženijných opatrení nepriateľa	37
Prieskum zátarás a objektov pripravených na ničenie	37
Ženijný prieskum prepravísk	38
Prieskum ženijných úprav terénu	39
Prieskum opevneného terénu a dôležitých opevňovacích objektov	41
Prieskum maskovacích opatrení	42
Prieskum úprav hradských a ciest	43
Prieskum vodných staníc a zásobovanie vodou	44

Siedma hlava. Ženijný prieskum vodných prekážok	44
Prieskum miest vhodných na zriadenie prepravísk	44
Prieskum pre zriadenie plavidlového prepraviska	45
Prieskum pre zriadenie brodového prepraviska a podvodného prepraviska pre tanky	46
Prieskum pre zriadenie prívozového prepraviska	46
Prieskum miesta pre stavbu nízkovodného mosta	47
Prieskum pre zriadenie ťadového prepraviska	48
Prieskum pre stavbu mosta z normovaných súprav	48
Prieskum hydrotechnických stavieb	49
Prieskum pre zosilňovanie a obnovu mosta	49
Ôsma hlava. Ženijný prieskum terénu	50
Cieľ ženijné ho prieskumu terénu	50
Prieskum priechodnosti terénu	51
Prieskum pre stavbu hradských a ciest	51
Prieskum miest a zastavaných priestorov	53
Prieskum pre zatarasovanie a ničenie	54
Prieskum vodných zdrojov	55
Prieskum maskovacích vlastností terénu	55
Prieskum ochranných vlastností terénu	57
Prieskum priestorov rozmiestnenia	58
Prieskum miestnych objektov a zdrojov materiálu	60
Deviata hlava. Záverečné ustanovenia	62
Zrušovacie ustanovenia	62
Účinnosť	62

Prílohy

1. Zaťažiteľnosť ťadu pre prepravu rôznych bremien	64
2. Určovanie výdatnosti (objemu) vodného zdroja	65
3. Postup výpočtu pre stanovenie charakteristiky lesného porastu	67
4. Hodnoty pre približne posúdenie odolnosti opevňovacích objektov	70
5. Stanovenie kubatúry stromov	71
6. Objem a hmotnosť guľatiny	72
7. Obsah prieskumového hlásenia	74

Zodpovedný funkcionár: generálmajor Ing. Ján SALAGANIČ

Redaktor: Ing. Emil SOJKA

Autorský kolektív: mjr. Ing. Dalibor JELÍNEK
npor. Ing. Peter LUPTÁK
npor. Ing. Jozef MATIS
kpt. Ing. Vladimír DUTKA
kpt. Ing. František MIHALOVIČ
Ing. Emil SOJKA

Legislatívnotechnická úprava: Ing. Peter GONDKOVSKÝ

Redakčná úprava: PhDr. Ján DOLINAY

Predpis pridelený podľa rozdeľovníka